

Savaitinis Laikraštis
ŽVAIGŽDĖ
 Išleista kas Pėtynčią.
 Kaštuoja ant metų \$2.00,
 Lietuva 3 rub., Susivien.
 L. R. K. A. sąrašams \$1.50.

APRAŠYTIŲ PAREKŠ
 Už kiekvieną eilę . . . \$0.50
 Už kiekvieną mėnesį . . . 1.50
 Už kiekvieną metų . . . 15.00

Korespondencijas ir pinigus
 siunčiant reik adresuoti:
ZVAIGZDE, Shenandoah, Pa.

The Lithuanian Weekly
"ZVAIGZDE" --- THE STAR
 published every Friday at 15 West
 Oak St., Shenandoah, Pa., by Lithuanian Catholic Publishing Co.
 Rev. A. Mikalauskas, Pres. and Sec'y.
 J. Skirmunt, Treas. and Editor.

Subscription \$2.00 a Year to
 members of "R. C. A. of A." \$1.50

Rates of Advertising:
 One inch once . . . \$ 0.50
 One inch one month . . . 1.50
 One inch per year . . . 15.00

All communications must be addressed:
ZVAIGZDE, Shenandoah, Pa.

OFFICIAL PAPER OF LITHUANIAN
 R. C. ALLIANCE OF A.

Savaitinis Katalikizkas Laikraštis, Organas Susiv. Lietuviu R. Kataliku Amerikoje

Entered as second-class matter Dec. 29, 1892, at the Post Office at
 Shenandoah, Pa., under the Act of Congress of March 3, 1879.

Nr. 25

SHENANDOAH, PA., 19 D. BIRZELIO (JUNE) 1908 M.

Metai VIII

Iš Visur.

RUSIJA.

Mieste Baku (Kaukazas) policija atrado pas nekuri švedą Wurtena 30 padirbtų bombų ir daug sprogtančios medžiagos.

Voronove pakarta jauna revoliucionierė, mokytoja Teodorovna, 25 metų amžiaus. Ji 6-ą dieną Gegužės buvo pasikėsinusi ant general-gubernatoriaus Bibikovo gyvybės.

Peterburge suareštavo 60 studentų ir studentėių ir sukimšo Petro-Povylo stiprovės kalinėje už koki ten supakabį prieš carą. Ministeris Dubrovinas paduoda projektą užvesti karės stovi visoje Rusijoje kovai su revoliucionieriais.

Varšavoje karės teismas pasmerkė miršiom tris jaunas moteriškes ir vienuolika vyrų už užspūolimą ant pačią vežančią vežimo netoli Sokolovo. Užpuolikai, kaip žinoma, Sausio mėnesyje metė po ratalis bomba, kuri plysdama užmušė 2 kareivių ir 10 žuiseidė.

Poltavos gubernijoje Kremenčke ant kapinių suareštavo kareivių revoliucionierių draugijos susirinkimas. 19 kareivių sutūpdyta kalėjime.

Corune šv. Jurgio bažnyčioje klausykoje sprogo bomba, iš ko paklio didelis sumišimas. Eksplozijoje keturi žmonės liko žuiseisti.

Nauja tvarka Rusijos kalėjimuose.

Nuo Gegužės 15 d. tapo įvesta nauja tvarka visuose Rusijos kalėjimuose ir arestantų skyriuose.

1) Norint pasimatyti su kaliniams, reikia paduoti prieš dvi dieni, o jei negalima, tai bent diena prieš pasimatymą prašymas; 2) pasikalbėjimai turi tęstis neilgiaus kaip 5-10 minutų kalėjimo vyriausybė prižiūrint ir 3) nieko uždrausto kad nebūtų kalbama, ir, jeigu po pirmo patėjimimo uždrausta kalba bus atnaujinta, pasimatymas pertraukiama. Pasimatymai su kaliniais leidžiama: pirmą mėnesi vieną kartą, antrą—du kartus, o paskiaus jau po vieną kartą ir savaitę, nedėliomis. Duoti kaliniams galima tikai pačių reikalingųjų daiktų; o jei bus patėmyta kas nors tokio uždrausto, tuomet bus nedaleista ant viso mėnesio nieko išeiti. Prašimai, pa-

duoti vyriausiajai kalėjimo valdybai arba teisiu ministerrui, apie kokius palengvintimus kaliniams, bus atmeti. „V. Z.“

Nauja paskola.

Peterburgo dienraštis „Rus“ praneša, bñk izdo ministeris Kokovevas pavėves ministerių gabinetui už manyma, užtraukti viduje viešpatystės naują paskolą ant šimto milijonų dolerių, pusę tų pinigų sunaudoti padengimui šių metų deficitų, aštuonis milijonus pasiskirti badaujančioms gubernijoms, o 30 milijonų paduginimui reikalingų karėje daiktų. Be abejonės tą sumanytą Duma turės patvirtinti be jokiu ginčų.

Kiek teks minėtiems dalykams iš tos milžiniškos sumos, nežinia, tačiau galima spėti, jog už valdininkų kešenų iš tų pinigų ne vienas milijonas iplauks.

VOKIETIJA.

Neseniai buvo garinta per laikraštis, bñk įvyksias neužligio trilytis susivienijimas iš Anglijos, Vokietijos ir Prancūzijos. Tuo tarpu paskutinėse dieneose Vokietija apskelbė oficialiskai, kad ji, Vokietija, priėsimasi formaliskam susivienijimui viršminėtu trijų viešpatystėd.

Sovė i ministeri.

PARYZIUJE (Prancūzija), 15 d. šio mėn. nekoksai Belanger White kėsinosi nušauti karo ministeri Picquart'ą jo nuosavame ofise, paduodant kokią ten peticiją. Vienok nepavyko. Viena kulka atsimušė i ministerio kede, kita-gi perlėkė per šoviko peti. Pasikėselis sumintas.

PARYZIUJE (Prancūzija) kalėjime Albi paklio maistas tarp kalinių. Maiste liko užmuštas kalėjimo užvezdams, o kitas sunkiai žuiseistas.

KONSTANTINOPOLYJE (Turkija) paskutinių dviejų savaičių bėgryje džuma apsigro 20 žmonių; iš tų 6 pasimirė.

LIZBONOJE (Portugalija) policija suareštavo 3 anarchistus, išlipant jiems iš laivo, atplaukusio iš Buenos Ayres.

MOROKKO.

Tangier, 14 d. Birzelio. Keturiolika tukstančių kareivių sultono Abd-El-Aziz'ų pakėlė maistą ir paėmė i ne-

laisvę prancūzų komandančių ir tris apicierus.

VENEZUELA (Pietinė Amerika). Mieste Caracas apsiereiskė maras. Yvairiose dalyse miesto antsyk apsigro keliolika žmonių, iš ko sprendžiama, kad daugelis žmonių jau užkrėsti. Žmonės labai išbogo, nes nežino kaip gintis nuo tos ligos apsiplėtimo. Trūkiai, i miestą atvažiuojanti, sustabdomi ir pasazieriai laikomi per 5 dienas po priežiūra.

Prūsų lietuviu laikraščiai.

Atitaisymas.

Iksiol mėis apie Prūsų lietuvius maža težiojom. Bet dabar Prūsų Lietuvoje šiaurės vėjai pūsti pradėjus, tenka ir mums apie juos šit-ia tigrsti. Tačiau nevisados tikri šaltiniai būna paduodami. Taip atsitiko ir su p. Kurmio paduotąja „Prūsų Lietuvių laikraščiu trumpa apžvalga“. Kad mūsų istorikai suklaidinti nebūtų, apsiėmiam už klaidas atitaisyti.

Rods p. Kurmis sakos pasinaudojęs kuriais-nekuriais šaltiniais, bet galu, kad jis neivieno iš tų šaltinių nepasakė. Kaip spėju, yra jis pasinaudojęs vien anuo klaidinguoju visotinajai 1900 m. Paryžiaus parodai prirengtuoju katalogu, kuriame buvo netobulus surašimas lietuviškų knygų ir laikraščių, gotiškomis raidėmis išleistųjų.

Pirmas lietuvių laikraštis „Evangelijos praplatinimas tarp Žydų ir Pagonų“ pradėjo eiti ne 1838, bet kaip p. Baltramaičio „Knygu suraše“ randas, 1832 metais. Jis ejo ne kasmetai po vieną sykį, bet kas mėnuo.

Antras lietuvių laikraštis buvo „Lietuvinių Prietelis arba Klaipėdos Ceitunga“, ejo nuo balandžio mėnesio 1849 metų kas savaitė sykį.

Trečias laikraštis buvo „Keleivis“. Jis nebuvo dėlto valdžios išleidžiamas, idant lietuvių užjautimus linkams išgesintų, bet, idant demokratiškus jausmus nusmelktų. Lietuviai apie lenkus tuomet maža ką težioino ir jų užjautis negalėjo. Tačiau demokratiško judėjimo bangos buvo ir Lietuvoje atsimušusios.

„Keleivyje“ randame kur ne-kur ir tautiškom kibirkštėle. Taip 1852 m. (Nr. 42) jis ragino lietuvius savr atstovo įieškoties. 1861 m. (Nr. 52) jis tiesiog pasakė,

„lietuviai jokios rūpesties ir proės už teviškę nepasidaro; tajie perduoda vokiečiams, o vokiečiai žydams“. Ir daugiau tokių kibirkštėlių galima „Keleivyje“ rasti, kuriuose žybteleja tautiškumas. Bet kuršaitis, būdamas vokiečių monarchistu, demokratiškos idėjos nepripažino, todėl lietuvių jausmo tik kibirkštėle teturėjo... Bet, kad jis būtų lietuvių reikalus bedieviškais vadines, kaip p. Kurmis rašo, nėra išrodoma.

Kad lietuviai bñk pradėję 1863 metais blaivytiems nuo „Keleivio“ kvallinančios dvasios, yra teip-pat neišrodoma. „Lietuvninkų Pasla“ ne lietuviai savo gerovei išteigė, bet ji išteigė vokiečių liberalai savo idėjai. (Slg. „Aus Tisits Vergangenheit“ sasiuviny 5, pusl. 58).

„Lietuwiszka Ceitunga“ pradėjo tik 1878 metais eiti.

Kuršaitis pardavė savo „Keleivi“ Einarui, ne 1884, bet 1880 metais. Einaras pramiė jį „Naujuoju Keleiviu“ ir leido nuo 1880 iki 1883 metų Tilžėje. Reylenierių 1883 metais „Tilžės Keleivi“ (ne „Naujaj Keleivi“) išteigus, atrikištijo Einaras „Naujaj Keleivi“, „Keleiviu“ ir leido Ragainė, je, o po to Klaipėdoje, iki nepardavė 1886 metais Traušiai.

„Nemuno Sargas“ paliove ejes 1887 metais.

„Nauja Lietuwiszka Ceitunga“ eina nuo pat pradžios 1890 metu du kartus per savaitę.

„Naujos Zinios“ ejo 1889 metais, Kr. Voskos leidžiamos.

„Ukininkų Prietelius“ pasirodė 1894 metais.

„Lietuvos Paslas“ pradėjo eiti 1896 ir pasiliovė 1898 metais.

„Luteronas“ išėjo 1897 metais. Senluteronų Prūsijoje yra dar 57.571, kunių-gų-78.

„Pagalba“ pradėjo eiti 1904 metais.

„Pasiuntinystės Laiskelis“ pasirodė pirmą kartą 1875 metais. Kad tas laiskelis būt kada ejes viena kartą per savaitę, yra p. Kurmio pramanymas. Jis ejo tiktai per metus viena kartą. Kitais metais išėjo du numeris, au krūvon.

„Karo Šauksmas“ pasirodė 1893 metais. Išėjo tik vienas numeris.

Manant apie Jankų, p. Kurmis apsiėnkė su tiesa. Kaip jis daravos prie „Aušros“ ir „Varpo“, visiems žinoma. Prakaito lieti nerei-

kėjo... Kad jis dabar „darbštus“ yra, nesiginėsiu. Koks „Tilžės Keleivis“ buvo, redaguojant kun. Jurksaičiui, p. Kurmis aprašė. O kad Jankus tame „Keleivyje“ draugiskai su Jurksaičiu kai-kurios lietuvius apšmeižė, tai ar tokiai ir „tautišku darbu“ vadisim? Kur čia logika? Ar būtų jau p. Kurmis ir anas Jankaus eiles užmiršes:

„Ir Jus, kurie teip veidmainiaujat,
 Jus „Lietuvos Laikytojai“,
 Per Naują Ceitungą kur bliaujat,
 Jus kępsit Pekloje didėy...
 Ir Jus Pekloje ant wis spirgėsit,
 Jus Lapinai ir Vanagai, ir tt?!

Beto paminiėsu, kad Prūsų Lietuvoje yra eje ir daugia lietuviškų laikraščių gotiškomis raidėmis, kurių p. Kurmis nemini. Ne mano tikslas juos čion aprašyti; aš tik klaidingasias žinias atitaisyau. Kaip žinau, yra prirengta tam tikra knygelė, kurioje visas Prūsų lietuvių pagyvenimas, tarp ko kito ir jų laikraščiai ir draugijos bus aprašyta.

„VII.“

Naujai prisirasze

prie Susivienijimo Liet. R. K. A.

15 kuopa, Chicago, Ill.
 Jonas M. Vytyris.
 68 kuopa, Union City, Conn.: Juzė Astrauskiutė.
 87 kuopa, Allegheny, Pa.: Juozapas Petravyčius.
 K. Krusniskas, Centr. sekr.

PAJIEŠKOJIMAS.

Pajieškau savo pusbrolio Petro Lileikio; tegul sutelkia žinia jis ar kas kitas ant adreso:

Kazimieras Kęnzgaila, Williamsburg, Pa., Blair Co., R. F. D. Box 26.

PARSIDUODA SALIUNAS.

ypačiai tinkantis lietuviui; galima daryti gerą bizni. Atsišaukit pas

D. Malone, 109 So. Jardin St., Shenandoah, Pa.

PAJIEŠKOJIMAS.

Pajieškau Simo Sinkevičiaus. Pirmą gyvenio Shenandoah'ryje, apie 10 metų atgal, o dabar nežinau kur. Iš Lietuvos paeina iš kaimo Mačiūnų, gmino Klebiškio, pavieto Mariampolės, губ. Svalvuk. Atsišaukit ant adreso:

Mat. Sinkevičius, 62 Mill St., Pittston, Pa.

PARSISAMDO OFISAS.

ant South Main St. Atsišaukit pas D. Malone, 109 So. Jardin St., Shenandoah, Pa.

Dr. Rogans Medical Co., 720 Penn. Av. Pittsburg, Pa.

Turi savo ofisą lietuviškai kalbančius daktarus iš seno kontro su kuriais galima konsultuoti lietuviškai. — Gydym vienas išgydomas ligas, ir išgydomas ligas, kuriu kiti daktarai neapsėmė gydyti. Paa mus net kambugo, jei matom tavo liga anant neįgydoma, tu pasiskyrime atšyti. Pirmo tūkstantis išgyvėto žmonių, kuriu apie tai peltydys. Mūsų specializacija yra psichologija, psichiatris, materis. Gydome juos gyvenamodami. Jei ligonis, atak pas mus, pasakysime kas tau; jei negal atėiti, tai parašys; mes atskysime tavo laukioje. Valandis: nuo 9 ryto iki 6 vak. Serdijie Subotėje nuo 9 r. iki 9 v. Telefonas P. d. A. 277 P.

Dr. Rogans Medical Co., 720 Penn. Av., Pittsburg.

Neregiai ir Nebyliai išgydyti.

Vienatis daktaras specializatas akis ir ausis ligoms. Patsuo žvairias akis ir visokias akis ir ausis ligas išgydo beskausmuo, pelnė ir be pavojaus. Valandis: nuo 9 ryto iki 6 vak. per savaitę, nedėliomis, nuo 9 iki 5 pop. Dr. L. Losdale, 720 Penn. Av., Pittsburg, Pa.

Sunkus laikai perejo.

I. Orkin, aukšnių daiktų krautuvinikas ant 7 So. Main St., praplatinau savo vaizbą, priimdamas i užstatą visokius daiktus. Galima pasiskolinti pinigų, užstant koki nors daiktą; procentas mažas.

Old Empire Rye

yra čysta ariekla, padirbta sutinkant pinai su Pennsylvanijos Cysto Maisto Instatais.

Empire Distillery Co.

352 Broadway, New York, N. Y.

Jeigu geri alų, tai pabandyk Columbia alaus. Pastiprinantis gėralas yra teipiau reikalingas, kaip pastiprinantis valgis

COLUMBIA ALUS

ramis troškui ir atgaivins tave. Pardavinėjamas puse'pantės baknuose.

Ofisas: 110 So. Main St. Shenandoah, Pa.

Feljetonas.

Kaisk, Lietuva, prieš kriščiōniskajai pasauli.

(Balsis atsitikimas.)

Smagu yra imti plunksnā rankon, kuomet tenka užmario broliams-amerikiēdams pranešti per laikraštį „Zvaigždė“ linkimas iš Lietuvos žinias... Bet kuomet tenka apie tokias rašyti, kuriās atminus, širdis skausmuose verda, tarytum anoji nelaiminga vėlė pragaro kaitalė... staciai plunksna iš rankos krinta... baugu, lūdna ir gėda baidias žinias viešai garsinti... Tečiaus aplinkybės šį atsitikimą padarė garsn, nepasiepiamu, todėl noroms-noroms reikia apie jį kalbėti:

Sitai kokios mūsų tėvynės susilaukė moksleivės jaunūmės. Prieš Velykas, prasidėjus Marijampolės vyrų gimnazijos mokinių rekolekcijoms, pirmąją dieną mažai jūū (mokinių) teatėjo bažnyčioj, tad kunigas prefektas smarkiai juos užtai — prakalbā sakant — papadū.

Kad ir mūsų jaunimas jau gana žymiai doriškai nupuoles — tai aiškiu. Ir pas mus kokaik dar nebuvo vadina-mos „liuosybės“ — sunkias tas buvo galima patėmyti. Dar, užtenka kad ir į miesto sodā apie kokiā 12-tā nakties nuėjus, idant pamatyti mokinius su mokinėmis, kaip bites avilyje ūžiant... Zinoma, pirmiau anaipol to nebūdavo! Vienā, nebuvo „liuosybės“, nes 9-tā valan-

doros pamatus, žmoniškas teises!...

Kā verta tauta, o ypač jaunūmėnė be doros? Geriausias pavyzdys Prancūzija. Vienas mokslininkas, anglas, statistiškai išskaitė, kad, jeigu ir toliaus teip eis, juogei Prancūzijoj vis kasmet daugiau mirė, o mažiau gimė, tai ta šalis už 200 metų visai išnyktū. Tada kitas, prancūzas, mokslininkas tam atsimokėdamas, ir apskaitė, kad ir Anglija tas pats likimas laukia... tik dar už 300 metų. Ir tai yra faktas neuzginamas, nes juokai. Jau tā aiškiai matė ir pačios tų šalių vyrūlybės. Imant kariūmėnė, jau tik kelintas nušimtis tenai būna sveiku vyrū...

O kas prie to tas šalis privedė: ar ne bedieviškas liberalizmas? Kur puola tikyba, ten visuomet puola karta ir dora. Tat ir mes, jei norime apsaugoti tautā nuo pražūties, turime stengties neduoti rauti mūsų jaunimui tikėjimo iš širdijū.

Kad ir mūsų jaunimas jau gana žymiai doriškai nupuoles — tai aiškiu. Ir pas mus kokaik dar nebuvo vadina-mos „liuosybės“ — sunkias tas buvo galima patėmyti. Dar, užtenka kad ir į miesto sodā apie kokiā 12-tā nakties nuėjus, idant pamatyti mokinius su mokinėmis, kaip bites avilyje ūžiant... Zinoma, pirmiau anaipol to nebūdavo! Vienā, nebuvo „liuosybės“, nes 9-tā valan-

dā skambutis visus priverždavo būti jau namie. Ant-ra, nebuvo dar mokiniams teip lengva gauti visokiū raštū, visokiū draugijū, kur aiškiai, begėdiškai tikybos dalykai ir doros principai pasiepiami...

Už visus atsitikimus (mokinū) drašiai reikia pasakyti: iš dalies ir pačiai Marijampolės „Sviesos“ draugijai „širdingā ačiū“! Juk ji teip paėmė mokinius į savo „ma-loningāją globā“, kad kurie tiktai prie jū „štabo“ prigulė, tai veikia ponios Gri-nienės fanatiškai partvyis-komis nuomonėmis prisigė-rė, suvis atmezdami „tiky-bos burtus“.

Juk Blažys — viūs paskutiniū atsitikimū vyriausias va-das — tai „Sviesos“ uolus artistas-loaikas...

Norint jaunūmėnė, tū kiekvienos tautos viltį-ateitį, apsaugoti nuo ištvirkimo, reiktū būtinai prie gimnazijū „internatus“ steigti, kur mokiniai galētū gauti gana pigū užlaikymā ir krikščioniš-kā, rimtā priežiūrā.

Kitokie išėjimo nematau. Marijampolė, 22. V. OS.

Skausmas.

PASARGA.

Kurie nori įgti knygā, apšviečiamā tikėjimo dalykuose arba ginčoms su bedieviais, kaip daugelis mūsų užklausia, tepareikalauja iš „Zvaigždės“ spaustuvės:

„Paklydėliai“, garbaus auto-riaus kun. Geručio. Nedide, lė tai knygelė, bet labai nau-dinga kiekvienam katalikui. Neprosai būitū ir patiems paklydėliams ją perskai-čius. Prikė 10 centū.

KIEKVIENOJO PRIETELIS.

Nekurie žmonės yra labai meilingo būdo ir greit pasto-ja prieteliais su kiekvienu. Nelaukdami užkvietimo, jie išnekučiodami ir juokus kre-ia, ir visi tik sukas apie juos. Kiekvienas juos mėgsta — sako, tai „geras žmogus“ — iš kitos pusės, sutin-ki žmonės šaltos ir atsitru-kančios, kuriū pribuvimas kiekvienoje draugijoje užde-da lyg kokią nesmagū. Tokie nekenčia draugijos, o draugija nekenčia jū, nors tankiausiai tai ne jū kaltė. Jie yra ligėsti. Jū malimo organai nesveiki. Jie nei gal-ir valgti, nei miegoti, neturi džiaugsmo iš gyvenimo. Jei tau užtenka koks nesmagus, neiseik jam išsakinėti, nes šaip ir tu pastosi toks susiraukėlis. Vartok Triner-o Amerikoniškā Elixirā iš Bitter Vyno tuojaus pasirodijus mažiausiam rėsmagumui, kada nesinori valgti, kada liežuvis apglėmėjęs, galva skauda, veidas išblyš-kęs ir nervos susijudinūsios. Ta gydulo greit pagelbės, nes ji kraujo gysloms pruo-duoda gryno, sveiko kraujo. Aptiekose. Jos. Triner, 618—622 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

Centro Vyriausybės

Susiviejimo Lietuv. Kat. Am. Adresai.

Dvasiškas vadovas: Kun. A. Milukas, Girardville, Pa.

Prezidentas: Kun. V. Kudyka, 258 Slocum Ave, Kingston, Pa.

Vice Prezidentas: Iz. Nausėda, 917 33rd St., Chicago, Ill.

Kasierius: K. Radzevičius, Shenandoah, Pa.

Sekretorius: K. Krūšinskas, 48 Grand str., Brooklyn, N. Y.

Kasos glėbėjai: Dom. Brazinskas, Elizabeth, N. J.; K. Kar. Valukonis, Duryea, Pa.

Knygius: Kun. V. Vizgirda, Box 1053, Plymouth, Pa.

Augūciausius sūdas: Kun. V. Vargasius, Brooklyn, N. Y.; J. Giraudas, Forest City, Pa.; Juozas Kovas, Waterbury, Conn.; St. Marcinkevičius, Chicago, Ill. P. Skunskis, Cleveland, Ohio.

Adresai Kuopu Sekretoriu Susiv. L. R. K. A.

N. k.p. — Kar ir kas.

1. Kingston, Lus. Co. Pa.

2. Juozas Kušinskas 236 Slocum ave.

3. Forest City, Pa.

4. Juozas Burdulis, P. O., box 504 Elizabeth, N. J.

5. Dom. Brazinskas, 79 Wall str.

6. Shenandoah, Pa. Dr. V. M. Val. T. Krišnauskas, P. O. L. b. 6

7. Shenandoah, Pa. Dr. Mot. Roli Julija Pranasėdė, 17 W. Oak str.

8. Plymouth, Pa.

9. A. Urbanavičius, 329 River str.

10. Pittston, Pa.

11. L. Seporaitis, 330 Raek st.

12. V. Kurlius, 3014 Carson st.

13. Juozas Urbaitis, 2120 St. Clair str.

14. Philadelphia, Pa.

15. J. Greičius, 1658 Ferry Ave.

16. J. Caneden, N. Y.

17. Waterbury, Conn.

18. Jon. Kasiulskis, 97 Summit str.

19. Shamokin, Pa.

20. Vincas Stokūnas, 1578 Tjoga str.

21. Baltimore, Md.

22. Juozas Vasiliauskas, 638 W. Sarato

23. Pittsburgh, S. S., Pa.

24. V. Kurlius, 3014 Carson st.

25. Chicago, Ill. [ga str.

26. Jul. Dychavičius, 882—32-th str.

27. Chicago, Ill.

28. Ant. P. Geršlūnas,

29. 811 N. Marchfield ave.

30. Geo. Tomasonis, 82 Hayes Lane.

31. Northampton, Mass.

32. Povilas Virbickas, 166 Pleasant str.

33. Philad. Pa., D.L.K. Gėdėm. kib. A. J. Gudaitis, St. George Church cor. Salmon & Venango sts.

34. Cor. Boston, Mass.

35. M. Mikalauskas, 350 W. Broadway.

„Dėkavoju Ponams už vaistus, kurie teip man pagelbėjo.“ PRANAS KREFEL, ALEX. ATRK.

UŽKIETĖJIMAS.

stoka apetito, išmetimai, dispepsija, nesumalimas, galvos skaudėjimas—tai ženklai, kad malimo organai yra netvarkoi, ir kad reikia kanoras daryti apsaugojimui nuo galinčios iškilti kokios ligos. Nėra reikalo kentėti. Pamėgink vieną tiktai bonketę

Severos Gyvasties Balsamo.

Sitas vaistas yra geriausias ir visu, kurie tik jį vartojo, giriamas. Jei nori kaip reikiant būti sveiku, imk tuos vaistus ir vartok pagal užrašā. Sustiprįs jie malimo organus, sugrąžis apetitā ir atnaujins sugriuvusius organizmo audimus. Kaina 75 centai.

Dvi išgydytos.

„Ligos paguldyta į lovā pradėjau vartoti jusų Gyvasties Balsamā. Nuo vienos jau bonketus stovis mano sveikatos pagerėjo ir jau galu atlikti visokiū darbus. Dalia antros bonketus pasidalijau su savo kaiminka. Jį teipgi prideda padėkā Severos Gyvasties balsamui.“ ONA STUBLAR, Reading, Pa.

Tavo aptiekorius parduoda Severos vaistus. Neimk kitokiū tiktai „Severos“

Pilvo nesveikumas.

Nesumalimas valgiū, dispepsija, pilvo skaudėjimas ir kitokios ligos pereina greitai, jeigu vartosi SEVEROS RUGSTI PILVUI. Site, paskemngiausiai už visus, vaistai sustiprina malimo organus, panaikina pilvo skaudėjimus ir seka pilnā pasveikimā. Kaina 50c.

Inkstų nesveikumas.

Nuo susirinkimo inkstuose ir kepenyse visokiū nečystumū pasidaro rūgštis, kuri, pasiekusi kraujā, pagimdo įvairius nesveikumus. SEVEROS VAISTAI INKSTAMS IR KEPENIMS panaikina visus tuos susirinkusius nečystumus. Pamėgink o tuojau pajausi pagerėjimā. Kaina 75c ir \$1.25.

DAKTARO PATARIMAI DOVANAI.

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS IOWA

- New Philadelphia, Pa.
- Leokivija, Box 64, Silver Creek, Pa.
- Lawrence, Mass.
- Mik. Norkūnas, 117 Garden str. Shamokin, Pa.
- J. Balčinas, 46 Sheridan str.
- Grand Rapids, Mich.
- M. Reklaitis, 341 Hamilton st.
- Bernice, Pa.
- S. Stasevičia, P. O. b. 53
- Brooklyn, N. Y.
- Jos Gražulis, 143 Berry str.
- Exeter Borough, Pa.
- E. Lantuitas, 725 Luzerne Ave
- Curtis Bay A. Co. Balt., Md.
- A. Radavskas, 2 Hazel str.
- Galitzin, Pa.
- P. Jogiū, P. O. Box 108
- Duryea, Pa.
- K. Valukonis, P. O., b. 91
- Shesboyan, Wis.
- V. Trepanitis, 1608 Indians Ave
- Youngstown, Ohio.
- K. Kučinskas, 439 Andrew ave.
- S. Bethlehem, Pa.
- G. Totorašis, 210 New str.
- Shenandoah, Pa., Rūdos dr.
- E. Lantuitas, 15 W. Oak str.
- Elizabeth, N. J.
- K. Vaičiūnė, 146 Enshy Pl.
- Bentleyville, Pa.
- J. Začiūkauskas, P. O., b. 61
- Ellsworth, Pa.
- S. Maestis P. O. Box 107
- Union City, Conn.
- St. Brantanchas, P. O., b. 50
- Ashley, Pa.
- Juozas Dobilas, 136 So. Main str.
- Coyne, Pa.
- St. Malpaukas Box 31,
- Newton Upper Falls, Mass.
- Longinas Bortas, 154 Linden str.
27. Houdon, Pa.
- Pov. Marčiūnionis, P. O. Box
74. W-m Penn, Pa.
- S. Cepulskis, Shaft, Pa. P. O.
75. Wasamie, Pa.
- A. Petrauskas, Box 44.
77. C. G. Krasin, Pa.
- Petras Kruklinas, Box 4.
77. Swoyers, Pa.
- Ant. Katkevičius, Box 53.
78. Dubois, Pa.
- P. Stepanauskas,
- 801 Washington ave.
79. Sag Harbor, L. I. N. Y.
- K. Bertalūsis, P. O., b. 184
80. Eynon, Pa.
- J. Naujokas, P. O., b. 161
81. Shenandoah, Pa. L. P. P.
- V. Balčikas, 11 S. 2nd str.
82. S. Louis, Mo.
83. W. Christian, 1455 S. G. Gilbert str.
83. Seranton, Pa. (Dr. Šv. Jurgio
- M. Navickas, 534 Theodore Str.
84. Meridan, Conn.
- K. Būdišius, 61 Pine str.
85. Chicago, Ill.
- P. J. Slawetzki, 4540 Hermitageave
86. Plymouth, Pa.
- John Kunigonis, 177 E. Main str.
87. Allegheny, Pa.
- J. Mikutaitis, 1418 Hopkin str.
90. Hazleton, Pa.
- Jon. Žilinskas, P. O. Box 436.
91. Waterbury, Conn.
- Jos Aleuskas, 768 Bank St.
92. Valparaiso, Ind.
- A. P. Baltutis, 707 Freeman str.
93. Easton, Pa. (Dr. Šv. Jono Kr.)
- P. Lajtas, 469 Northampton Str.
94. Westville, Ill.
- J. Bizanski, box 32
95. So. Boston, Mass.
- A. Stariuskas, 195 Silver str.
97. Lawrence, Mass. (Dr. Šv. Elėb.)
- Cns. Maczinskius, 94 Bradford Str.
98. So. Chicago, Ill.
- Melanzija Javokaitė, 8801 Saginow.
99. Chicago, Ill. (Šv. Jurgio Gledioris)
- Boj. Janušauskas, 3545 Auburn Av.
100. Chicago, Ill. (Vytauto)
- Wm. Sabaliauskas,
- 1120 So. Oakley Ave.
102. Duquesne, Pa.
- M. Vitariū, P. O. Box 368
103. Rochester, N. Y.
- K. Endriūšius,
- 233 Joseph ave.

Knygne Susiv. L. R. K. A.

- randasi kitos knygos:
- „Tėvyne“, 1896—1899 m. 81.20
 - Bėdas Senovės Lietuvių. S. Dau-
 - 40
 - Lietuvių Amerikoje, Jr. Jonas 1.00
 - „Keliōnė į Europā“, kun. J. Žilinskio 25
 - Kun. A. Barba, ju darbai ir gyven-
 - 15
 - Medėgā mtus valstiniūkytel, Dr.
 - 40
 - Lietuviška Kramtomatija
 - Padėjimas Lietuvių Tautos, gr. Le-
 - 30
 - Hankuvėno Senovikos Istorijos, kun.
 - 40
 - Pajausa
 - 40
 - Petras Žemaitis (vertimas) 10
 - Medėgā Šimano Daukanto biografijai 60
 - Naktys, Eduardo Jungo
 - Kraujū skerdynė 10
 - Europos Istorija, parašė Freeman
 - 10
 - Gipnimas apie pragaunius iš Tėv.
 - 10
 - Mainersis ir ūberys 20
 - Diedal ir Grafiņa, Mick. 25
 - Kuomē žemės gyvena 15
 - Priplio oaks lypto galā, drama 15
 - Jonas iš kempis ir šilko 10
 - Konradas Valerolodas, Mick. 10
 - Dygimas apie pragaunius iš Tėv.
 - 25
 - Lietuv. traktiškis studijos, Basan. 50
 - Gramatika Lietuviškos kalbės, parašė
 - P. Kraušaitis 35

Evangelija

antroje nedėlioje po Sekminiu, pagal šv. Luko, skyr. XIV.

Anuomet pasakė Jezus Parizėjams šita prilyginimą: Kaziokos žmogus iškėlė didžią vakarienę, ir užkviestė daugelį. Ir nusūntė tarną savo vakarienės valandėje, kaip pasakytą užkviestiems, teateina, nes viskas jau gauta. Ir pradėjo visi po draug išsikabinėti: Pirmąs tarė jam: Pirkau sodžiu, ir turiu reikalą išeiti ir apžiūrėti jį; prašau tavęs, laikyk mane už išeitainio. O antrąs tarė: Pirkau penkis jungus jaučių ir einu pamėgintų jų, prašau tavęs, laikyk mane už išeitainio. O kitas tarė: Pačią vedžiau, ir užtat negaliu ateiti. O pagrižęs tarnas, pranešė tai Ponui savo. Tada gaspadorius supykęs, tarė tarnui savo: Išeik tuojau ant gatvių ir miesto gatvėlių ir išvesk čion: ubagus, ir lušus, ir aklius, ir raišius. Ir tarė tarnas: Viešpatie, stojos kaip paliepi, o dar yra vietos. Ir tarė Viešpats tarnui: Išeik ant kelių ir patvorių: o priversk įeiti, idant namai mano būtų pripildyti. O sakau jums, kad joksai iš anų vyrų, kurie yra užkviesti, neragaus vakarienės mano.

A. a. Vysk. M. L. Paluilionas

Jo gyvenimas ir darbai.

Plati Zemaičių vyskupija, apimanti 3 gubernijas: Kauno ir Kuršo, turinti apie milijoną 300 tūkstančių katalikų, Gegužės 3 diena šių metų neteko savo ganytojo. Tą dieną, kaip jau perleitame numerį pranešėme, J. M. Mečišlovas Leonardas Pauluilionas Zemaičių Vyskupas persiskyrė su šiuo pasauliu.

Plačiam apipasaikojimui jo gyvenimo ir veikimo reikėtų parašyti plati knyga. Ilgainiui tas darbas rasi ir bus atliktas, nes nabašninkas tikrai to vertas. Mės čia tuotapur, neįsileidžiami ir smulkmenas, papasakosime skaitytojams bent tiek, kiek apie nabašninko vyskupo gyvenimą gavome išgirsti laidotuvių pamoklose ir kiek mums patiems tas dalykas yra žinomas.

A. a. vysk. Paluilionas gimė 1834 m. Smilgių parapijoje, Panevėžio pav., Kauno gub. Jo tėvai buvo pasiturinti ūkininkai lietuviai. Augino jie savo sūnų dievo baimingai, ir nesigalėdami kažto leido mokslą Panevėžio gimnazijoje. Ingijęs čia vidutinį apšvietimą, jaunas Leonardas pajutęs pašaukimą į kunigystę, nuvyko į Varnius ir 1852 m. pastojė ten dvasiškos seminarijos.

Cia nabašninkas šalip dvasiško mokslu laviuosi ypatingai lotyniškai kalboje, kurios teip dailiai išmoko, kad net geriausias tos kalbos žinovus nustebindavo. Lotyniškai kalbė-

ti ir rašyti jam kur-kas geriau sekdavosi, negu kitomis kalbomis.

Išėjęs akademią ir gavęs moksliškią šv. Teologijos magistro laipsnį, nabašninkas 1860 m. pašvęstas tapo i kunigus ir paskirtas i seminarijos profesorius, tą priedermę pildė per 23 metus; jo išguldymai buvo aiškūs, dailiai lotyniškai išreikšti, todėl klierikai su pagisrėjimu jų klausydavo, su nemena ku nauda.

Šalip to buvo da nabašninkui pavestas tikėjimo išguldymas Kauno mergaičių gimnazijoje; galop prie to viso prisidėjo dar viena sunki priedermė — seminarijos prokuratoriaus arba ūkterio.

Tiek daug visokių darbų beplūdydamas, gan dažnai turėdavo vėliau namon sugrįžti ir užaususius pietus bevalgyti. Suprantamas dalykas, negalėjo tai nepalikti žymės ant nabašninko sveikatos. Ji emė eiti silpnyn. Atjaudamas tai, norėjo prašialinti iš Kauno kur-nors i parapiją, prie lengvesnio darbo, bet kitas pašaukimas buvo jam Dievo paskirtas.

Tuometinis Zemaičių vyskupijos valdytojas vysk. Aleks. Beresnevičia, atiduodamas priguliočią pagarbą nepaprastam nabašninko darbštumui, gabumui ir pašalventumui, 1875 m. pakėlė jį i Zemaičių kapitulios kanonikus, o 1883 m. šventais Tėvas Leonas XIII, vyskupui Beresnevičii gavus paskyrimą i Vloclavką, sumanė paskirti nabašninką Zemaičių vyskupu.

Dasizinojės apie tai, nabašninkas stengės nuo vyskupystės atsisaikyti, bet Leonui XIII aiškiai išreiškus savo valią tame dalyke, sutiko priimti ant savęs tą garbingą, bet labai sunkią dvasiškos valdžios našta. Kovo 20 d. 1883 m. išduotas tapo tam tikras popiežiaus raštas, o gegužės 22 d. tu pačių metų nabašninkas pašvęstas tapo i vyskupus.

Nuo to laiko prasidėda ilgą eilę garbingų vyaurių vyskupinių nabašninko darbų, raštų, paliupimų, patarimų ir visokių paraginimų, paličančių dvasiško gyvenimo pakelimą mūsų krašte.

Vienu iš pirmiausių nabašninko paređymų buvo iskaymas apie geresnį katekizmo išguldymą vaikams. Jis žinojo gerai, juog neuženka išmokyti vaikms. „kiek yra Dievų, kas sutvėrė, kas atpirkio“ ir t. p. Todėl savo rašte, tyčia atspausdame ir visiems Zemaičių vyskupijos klebonams išsiustatus, ragina kunigiją rūpestingiau mokyti vaikms tikėjimo tiesų, idant jas netik iš atminties galėtų atkartoti, bet ir giliau suprasti.

Apie vaikų mokinimą mėgdavo dažnai šnekėti kaip su klebonais, teip ir su naujai išvęstais kunigais — visus nuolat ragindamas prie to švento darbo.

Vyskupiją lankydamas nekarta teirtuodavosi ant vietos, ar vaikai mokinami ir kaip; prieš euteisiant sakramentą dirnavoėns, lėpdavo kunigams išklausiėnti vaikms, ar moka gerai kate-

kizmą, ir kurie nemoka, kad tų neleistų dirnavoties.

Norėdamas visoj vyskupijoj vaikų mokinimą pastatyti kaip reikiant, atkreipia akį i seminariją, paliędamas įvesti jon, kaip atakirą dalyką, katekėzės išguldymą. Tam tikslui paliepė a. a. kun. Jauinius sustatyti trumpa katekėzės rankvedį, ką Jauinius ir išpildė.

Nemaž padėjo rūpesčio pakėlimui ir kitų dvasiško mokslų seminarijoj. Lankydamas klierikus nuolat primindavo, kaip svarbus ir reikalingas yra kiekvienam kunigui augstėnis dvasiškas mokslas. Mokslo pakėlimui tarp kunigų vedė kasmetinius kunigų egzaminus, i kuriuos šaukdavo netik kamendorius, bet ir klebonus ir net pačius dekanus.

Bet rūpinamoms papuošti žmonių širdis, tąs dvasiškas bažnyčias, glesniu tikėjimo pažinimu, nabašninkas neužmiršo ir paprastųjų žmogaus ranka statytųjų bažnyčių. Sv. Tėvui leidus perkelti Zemaičių vyskupijos katedrą iš Varnių Kauniskėn šv. Petro ir Povilo bažnyčion, nabašninkas pulkiai iš vidaus papuošė tą naują visų mūsų bažnyčių motiną. Prie panašaus darbo ragino visus savo vyskupijos klebonus — ir kiekvienam, pradėjusiam ar naują bažnyčią statyti, ar senąją taisyti, nesigalėdavo savo praktiško patarimų. Todėl nabašninkui vyskupaujant, Zemaičių vyskupija tame dalyke žymiai pasipuošė. Atsirado daugybė naujų, dailių ir didelių bažnyčių, kurioms Lietuva tikrai gali pasigirti. Tame dalyke nabašninko vyskupo labai didelis yra nuopelnas, nes per gubernatoriaus Klengenbergo svetliškinalvėdžiai baisiai apsunkinus senų bažnyčių taisyimą, naujų mūryjimā ir net kryžių statymā, nabašninkas turėjo labai daug darbo ir vargo, kol išgavo nuo augstėsnės valdžios to apsunkinimų prašalinimą. Jei tat dabar mūsų kraštā puošia dailios bažnyčios ir visokie šalia kelio kryžiai — tai galima už tai pasakyti ačn nabašninko rūpesniui ir vargui.

Nemažiau vargo prityrė nabašninkas ir mokyklų klausime. Buvo laikas, kad gimnazijų perđėtiniai verzdavo mokinius katalikus lankyti svietimas pamaldas. Gindamas tikėjimo liuosybę, vyskupas reikalavo, kad mokiniai katalikai nebūtų verđiamos elsties nesavose bažnyčiose. Už tą tikėjimo apgynimą išmokojo nabašninkas 50,000 rub. bausmės, bet visgi galop išgavo nuo augstėsnės valdžios panaikinimą tų neteisėnų reikalavimų.

Matydamas, kiek turto mūsų krašte suėda baisiai prasiplatinusi pas mus girtybė, nabašninkas nepaliovė liki mirsiant su ja kovęjęs. Tame dalyke buvo tikru a. a. vysk. Volončauskio pasekėjū, nuolat ragindamas kunigiją užsiimti uolesniu blaivybės platinimu. Ir jo ganytojiškas žodis nepasiliko be pasekmės.

Žinodamas, kaip svarbus dalykas tikėjimo platinime yra geros katalikiškos knygos ir laikraščiai, neskyti dėjō nabašninkas gausias aukas tam dalykui. O kad atsirado šv. Kazimiero Draugijā geriems literviškiems raštams platinti, netik išmėldė nuo šv. Tėvo Pijaus X tai Draugijai gausias mylistas, bet da dir pats nuo savęs paaukojo jai 300 rub., prisizūdėdamas drauge ir savo ganytojiškā palaiminimā.

Gimęs iš tėvų Lietuviu — nabašninkas mylėjo karštai savo brolius lietuvius, mylėjo ir jų lietuviškā kalbā ir pats nesyk bārė tuos tėvus, kurie patys kalbėdamie namie lietuviškai, vaikms mokina poterių sveteimoje kalboje. Kas tat drįstų skelbti, kad nabašninkas lietuvijū nemylėtos, nusidėtū aiškiai prieš tiesā ir teisybę. Tam dalykui paaiškinti, štai keletas faktū:

Laikė kanoniškosios vizitō 1904 m. Laukesoj, pirmiaus prakalbėjęs i lenkiškai kalbančius, paskui i lietuvius šiaip prabilo: „Pašveikėns lenkus, arba tikrius lietuvius lenkiškai kalbančius, nes pirm kocio 100 metų čia visi lietuviškai kalbėjo, dabar sveikinu jus, mano vaikai lietuviai, lietuviškai kalbantieji, aš jus myliu...“

Gryvoje, Laukesos filijoj, teipgi per vizitā rodė didi lietuviams prielankumā. Pergresā lietuvius ragino mylėti savo prigimtatū kalbā, o apie užmiršusius lietuviškai sakė: „Ir jus pamažu, pamažu pagrįsite“ (prie lietuviškos kalbos). Anot tū žodžių, kaip šiandien atmenu, užbaigė pasveikinanajā prakalbā.

Ištyręs ir Gryvoje, kaip ir Laukesoj, žymu lietuviu būri esant, isakė, kad „i pradžia“ kas trečią šventę visos pamaldos būtų lietuviškai atliekamos. Kā išgirde „lenkai“, endekū prikurstyti, ir per delegatū ir ant rašto sakėsi lietuviškos kalbos nereikalavā, menori, neigi i bažnyčią neįsileisā, nes girđi, nuo pat pradžios Gryvoje lietuviai nuokd savaip negiedojė. Tuomet vyskupas viešai ant šventoriaus, atsiveikindamas, i lenkus sakė: Mano vaikai, lenkiškai kalbantieji, iš kur toji įsū ne apykynta prie lietuvijū? Kaip tai jus galite sakyti, nei i bažnyčią neįsileisā lietuvikų giesmių? Ne jus čia esate gaspadoriai, bet vyskupas. Bažnyčiai visi lygūs, ar tai kas būtų lenkas, ar latvis, baltrusys, vokiectys ar lietuvias. Pats ištyriau, kad čia lietuvijū yra daug, tai ir isakiau, kad pamaldos būtų ir lietuvijū kalboje kas trečią šventę... Kad čia susitaisytū vokiečių ar latvių gmina, tai aš užvesčiau ir jų kalbos giedojimus, maldas... Jokių raštų, skundų, prašymų man neįsiųskite! Aš jau viskā ištyriau.

O i lietuvius sakė, kad jie nuo Dievo gautājā kalbā mylietū, kad skubiai išsimokyti lietuviškai gražiai giedotū, nes tik tuomet galėsiā lietuviškai giedoti, kaip klebonas praneš, juog lietuviai jau giedot išmoko.

(Tas paliępinas buvo ir dailio reikalingas, kadangi

Gryvoje lenkiškai labai gražiai buvo giedoma.)

Mačiau, kaip lietuviams nevienam dėjō ant galvos rankā, vis sakydamas: gerai, gerai, lietuviškai kalbėt neužmirškite.

Ant šventoriaus, patėmėjau, juog su kunigais stengėsi lietuviškai šnekėti Gryvoje, Laukesoje, Smėlyneje, ir, kaip spėju, vis dėl pavėiklio lietuviams.

Gryvoje ir Smėlyneje vyskupo sekretorius kun. Br. Zongolavičius prieš atsiveikinant sakydamas, neapleizdavo nesakęs, kaip visos kalbos „esančios lygiai geros, visos tautos lygiai Dievui meilios, reikia tik savytarpinėš meilės, teisybės, ir pabriezdavo ytin apie teisybės užlaikymā tarp darbdavių ir darbininkū.

Klebonai kun. Bukantas ir kun. Daukša bei dekanas Stombergis gali daugias pasakoti apie tuos daiktus.

Galop negalima čia nepaminėti, juog nabašninkas prisidėjo ir prie mūsų spaudos sugrāžinimo, paduodamas augstėnis valdžiai labai platū ir gerai sustatytā tame dalyke raštā.

Todėl palaidojė nabašninkā vyskupā, mėš, Zemaičių vyskupijos lietuviai, netekom netik ger dvasiško ganytojo, bet ir tikro užtarytojo mūsų apšvietimo dalykuose. Jis visus mylėjo, visiems gero vėlyjo, visus apšviesti troško, už visus mēdės ir visus laimino. Todėl tariamės, juog visi tikrai apgalis šį garbingā, 25 metų mus ganiusį vyskupā ir tars už jo dōsią nuosirdū: Amžinai atils!

„Vien.“

Bukite atsargus!

(Telsingas atsilikimas.)

Prasidėjus baisiai bedarbė Amerikoje, kuomet kone visos dirbtuvės sustojō, o kitos kad ir nesustojō, tai su mažino darbininkū skaitliū, — visur prubuvėti pradėjo pulkais trauktai atgal i Lietuvā. Vieniems jau buvo pakaktinai darbo Amerikoje, nes dolerėlių turėjo užtektinai susirinkę ir su jais galia drašiai pasileisti kelionėn i savo tėvynę, idant ten susipirkti kolonijas ir pradėti žmoniškā gyvenimā. Kitiems, kuomet badas pažitrėjo i juos savo baidiomis akimis ir pergāzdino savo noru teptis ir toliad — pasilikō tik vienas, jeigu dar turėjo užtektinai pinigū ant kelionės — pasiakubint išvaiztuoti iš tos teip laimingos Amerikos, kad paskui nebūtų pėrvėlu, kuomet pasibaigtų paskutinis grašis, o darbai vis neis. Kā paskui žmogus darys, neturedamas nė pinigū, nė darbo, — iš bado mirti, ar kāk? Bet niekam nėra maloni mirtis, ypatingai iš bado, — taigi visi tokie vargdieniai pulkais pradėjo trauktai i savo tėvynes. Daugelis iš jų dar neseniai buvo pribuvę i Amerikā, nežinojo nė kalbos, nė Amerikos gyvenimo salygū ir staciāi nuo žargės atitraukti patekō i Amerikos gyvenimā sūkurū. O retai katras iš patekusiujų (ta sūkurū gali su-

siprasti kame esąs, gal tik koks senas „amerikantas“, kurs kelis metus pabuvo Amerikoje ir apšpazinō šiek tiek su jos gyvenimu. O šiaip žmoneliai, tik ant nekuriō laiko pribuvę Amerikoje, idant užsidirbus šiek tiek skatiko grįžti atgal, labai mažai apie tai rūpinasi, — ir per tie yra lengvatikiāis ir lengvai duodasi save išnaudoti.

Čia aš papasakosiu vienā atsitikimā, kurį aš pats nuo nukentėjusiojo girdejavū, o tokiū atsitikimū būna tūkstantai.

Pradžioje šių metų aš sutikau Brooklyne vienā lietuvū, kuris man štai kā papasakojō.

Pribuvau aš i Amerikā Rugsėjo mėnesjy, dienos nepamenu, 1907 metų. Paeinu iš Kauno gub., nuo Panevėžio. Ukė pas pats nuo labai maža, o mūs' buvo tris broliai ir viena sesuo, — tik 15 desėtinū žemės. Pragyventi visiems buvo sunku ir ankštā, todėl visi ir išsikirstėm po svieta — vieni i miestus po dirbtuves, kiti tarnautū. Likauši vienas ant tikės, dirbau kiek galėjavū, stengiausi, bet vis veltu. Užėjo blogi metai, niekas neužderėjo, o čia vis mōkė visokius mokesčius.

Neklausia, ar turi, ar ne, — tik duok. Prisiklausęs šnekū apie Amerikā, kad tenai galima gerai uždirbti, usprendžiau ir aš atsilankyti. Si-tā, pardavęs, šit-ā nuo gerū žmoniū pasiskolines, atsidūriau Amerikoje. Apisirepau Brooklyne, kur ne po ilgā laikui gavau darbā prie doku; dirbau išsiuose, nes darbas sunkus. Bet ir ten darbai neėjo gerai, prisėdavo dirbti tik po keturias dienas ir mažiau. Susirinkęs šiek tiek skatiko, pasileidau toliau po Amerikā ir atsidūriau net Chicagoje, — maniaud net būtis geriau. Bet labai apsirikau: ten man tarpais bedirbant, užstojō toji baisioji bedarbė, kuri tiek tūkstančių darbininkū išmėtė ant gatvės. Po ilgā bėldimuisi i dirbtuvių duris, po ilgū meldimū „bosui“, kad tik duotū darbā, bėrintis ir už mažiausū užmokėš, nieko nelaimėjęs nutariau grįžti atgal i Lietuvā. Atsirado dar tokiū lietuviū, tokiū pat vargdieniū kaip ir aš, — na ir visi sutarėme važiuoti. Pinigū pas mus buvo nedaug, kad vos vos būt ant kelio išteke, pertai mėš su pinigais buvome labai atsargūs, išsiojojėme vis kur pigiau. Antgalo beįsiekėdinami suradome agentā, kuris mus savo gražia ir švelnia kalba pertikrino, prisiviliojės prie savės, ir pradžioje išsiustū i Lietuvā už 40 dol., priskaitant ir geležinkelū. Išdavė mums gelžkelio tikietus i laiskučius, ant kuriū jō bankas čia iš bado, — taigi visi tokie vargdieniai pulkais pradėjo trauktai i savo tėvynes.

Daugelis iš jų dar neseniai buvo pribuvę i Amerikā, nežinojo nė kalbos, nė Amerikos gyvenimo salygū ir staciāi nuo žargės atitraukti patekō i Amerikos gyvenimā sūkurū. O retai katras iš patekusiujų (ta sūkurū gali su-

bet įsivaizdinat mūs' numinimā, kuomet mėš neradome New Yorke to jo minėtojo ofiso. Mės puolėmės ir šen ir ten, visur iš mūs' juo-

kiasi, kad teip lengvai davė-
mės apsigauti. O ką mes su-
prantame? Mums pasakė,
kad jis tikras katalikas. In-
tuvis, mes ir itikejome. In-
sivaizdinkit sau mūs' padė-
jimą, — pinigų tik vos vos
turime, kalbos nežinome,
pažįstamū nėra, nakvynės
neturime, stovime viduryje
gatvės lyg durni ir žiopsome
nusimine. O aplinkui gyven-
nimas virte verda. Viršui ir
žemai ir iš visų pusių bėgio-
ja karai, traukiniai, automo-
bilai, eina pėsti ir važiuoti.
Ir kur mes dingsime? Jau
vakaras artinasi, o mes da-
vis be pastogės, sušale, išal-
ke... Nors imk ir pasiskand-
dyk iš tos nerimasties. Ir
kaip jau mes tą agenta gar-
bavojame, istiesų kad tas
viskas būtų išspildes, tikrai
ji būtų galas paėmes. Bet
kaip mes jį ne keikiame, o
mūs' padėjimas vis nepasi-
gerina — stovime sau ir lau-
kiame patys nežinodami ko.

Staiga prieina prie mūs'
koks tai ponaitis, suprato
turbūt, kad mes „grinoriai“
ir kad galės nuo mūsų ką
pelnyti, prakalbėjo į mus
lietuviškai; dažinojės, ko-
kiamė mes padėjime, pasigai-
lėjo, gyvatė, mūs', pradžioje
partūpint mums nakvynę,
pasistengti išsiųst į Lietuva.
Mes džiaugėmės ir Dievui
dėkavojome, kad suteikė
mums tokį geradėjį apieku-
kėt. Nuvedė jis mus pas ko-
kį žydėlį New York'e, i tokią
šlykščią lindyne, — lovos
mums kur nakvot, — parodė
pilnos blaikių. Jau mes pri-
jautėme ką tokio negero.
Ant rytojaus mums liepė už
nakvynę ir už valgi užmo-
kėt po doleri ir puse. Nieko
negelbėjo nei meldimai, nei
ašaros, turėjome užsimokėt
ir gana.

Teip ir išėjome nuo ko vi-
sai pliki, be jokio cento kiše-
niuje. Išėjė į miesta, eina-
me, nė patys nežinome kur.
Insimaisėme ir mes į mar-
ginia ir einame kartu su ja;
aplinkui visi žmonės tokie
sotūs, linksni; vis tik skub-
binasi, tik eina, tik eina...
Kiekvienam iš mūs' skver-
biasi ir gatvė mintis, kas bus
toliaus, nejuo-gi prisieisi iš
bado numirti tame mieste,
kur teip daug lietuvių ir
kur teip daug ir visokių
mielaširdystės istaigų, bet
surašk ir tuos lietuvius ir
taš istaigas, nežinant nė kal-
bos, nė miesto!

Jau ir saulutė pakilo augš-
tai ir rengėsi leistis žemyn,
o mes vis ejojė, vis ejojė.
Aš dvasioje pradėjau prie
Dievo šauktis, kad suteiktų
pagalbą ir ištrauktų iš to
baisaus padėjimo. Na ir tur-
būt susimylėjo ant mūs' ir
išklausė mano maldos.

Kaip ilgai mes ejojė, aš
nepamenu, tik žinau, kad
kur-ne-kur pradėjo jau žibė-
ti liamputės ir bėsisai norė-
josi valgyti. Tik staiga mano
draugas, mokantis skaityti,
truktelėjo mane už ranko-
vės: „žiūrėk, sako, štai lie-
tuviškas bankas! užei-
k! kaip pagelbės.“ — „Eik,
sakau, šalin su tais „tikrais
lietuvišiais ir katalikais ban-
kieriais“; dar čia ir paskuti-
nius marškinius nuvilks.“ —
Bet draugas užsispyrė ir
būtinai mane traukė į tą
banką. Antgalo aš nusilei-

dau ir mudu nedrąsiai į-
jojė.

„Tegul bus pagarbintas
Jezus Kristus,“ tarėme. At-
sakė mums aiškiai: „Ant
amžių amžinųjų. Amen.“
Pasisakėme, kad keliaujame
į Lietuvą, norime laivakor-
tę. Kalbėjo su mumis malo-
niai, davė patarimus. Ant-
galo pamatęs, kad jis yra
mums prielankus, neišken-
čiau ir papasakojau visus
mūs' prietikus, nuo Chica-
gos iki atėjimui į šitą miestą.
Pasisakėme, kad dabar nė
oento kišenių neturime, kad
jau nebeišgalėsimė ant ru-
tę kart' išsipirkti laivakor-
tę; apseiverkiu, teip buvo
nervai sujudinti. Ir jie mus
neišmetė, neapgavo, pasigai-
lėjo mūs': suraminio, davė
pavalgyt, šiltą nakvynę ir
pradžioje pasirūpint išsiųst
mus kokiū nors būdū į Lie-
tuvą. Ant rytojaus darsi-
nojome, kad tas mūs' gera-
dėjas vadinas Dackevičius
ir kad mes užklydome net į
Brooklyną ant Grand St.
144. Ištikro, turbūt Dievas
nematomai savo ranka atve-
dė mus pas tą gerą žmogų,
kurs jokios nuo mūs' nau-
dos nenorėdamas ištraukė
mus iš to sunkaus ir vargin-
go padėjimo.

Gerai žmonės su pagelba p.
Dackevičiaus sumetė mums
po keletą centų ant kelio
nuo Hamburgo iki rubėžiui
ir mes jau buvome ramūs ir
nieko neblijojome, jauzdami
save po globa tokio prakli-
no žmogaus. Iki mūs' iš-
važiavimui dar pasilikio die-
na, — o ir viskas. Visos
mūs' nelaimės ir vargai pasi-
baigė ir jau rytoj mes išva-
žiuojame.

Bet jau nuo šio laiko mes
išsižadėjome daugiau kam
nors tikėti, kolei patys iš pa-
sakinū nepersitikrimsė, kas
per žmogus yra. Mes aiškiai
suprantame, kad tas viskas
atsitiko per mūs' tamsybę.
Na ir jei ne tas žmogus, ku-
ris mus išgelbėjo, — kur mes
būtume dingę! Bet nėra to-
kio blogo, kuris neišėitų ant
gero; teip ir čia: mes pasi-
mokinome, bet kiti mūs'
tautėdai juk teipgi gali su-
klysti, teipgi gali patekti į
panašų padėjimą. Taigi jūs,
tamsa, susimildami pagar-
sintik tą mūs' atsitikimą
laikraščiuose, idant ir kiti
žinotų ir pirktų sau laiva-
korčius tiktai pribuvę prie
jūros, nes išsipirkė bile kur,
gali atsidurti tokiame-pat
padėjime, kaip ir aš. Bet ne
kiekvienas galės teip aiškai
atitikti p. Dackevičiaus ban-
ką ir ne kiekvieną jis galės
teip sušelpiti.

Tuomi tai pasibaigė jo tas
papasakojimas savo nelai-
mės; aš išpildžiau jo norą ir
pagarsinu laikraščiuose lai-
kraščiuose. Pasilieka tik
tautėdams išidėti galvon ir
niekad to neužmiršti, juog
daug visokių svetimtandžių
garsina save „tikrais katali-
kais ir lietuvišiais“, bet eikite
tik pas tuos, kurie yra garsi-
nami katalikiškuose laikraš-
čiuose. Cionai duosian keletą
patarimų, kurių prisilaikyti
būtų labai naudinga:

1. Būkit labai atsargūs ir
tik po ilgam išbandymū tu-
rėkit su kokiū-nors agentu
reikala.

2. Laivakortes niekad ne-
pirkit ant vietos, bet tik pri-
važiavus prie jūros, kur yra
net ir pigiau ir ne teip len-
gai gali pirgauti. O jei ir
pirgautų, greičiau galima
taisybę atrasti.

Kadangi šiandien labai
daug lietuvių važiuoja į Lie-
tuvą iš kuotoliausių vietų
Suv. Valstijų, tai paduodu-
šionai antrašą „Lietuviškų
Globos Namų“, esančių
Brooklyne. Visi norintieji
gauti kokias-nors informaci-
jas, kreipkitės ant to au-
rašo: V. Dackevičius, 144
Grand St., Brooklyn, N. Y.

Tikra gėda panemunėli-
čiams, kad jie nepaduoda
laikraščiams žinios apie pa-
simirimą savo klebono, kun.
Jono Kateleš. Skaitydami
„Kurjer“ tą liūdnąją žinią,
nenorime tikėti.

Zemaičių kapitulios garbės
kanauninkas, Panemunėlio
(Ežerėnų aps.) parapijos kle-
bonas pasimirė gegužės 8
dieną. Jis buvo gimęs 1831
m.; i kunigus išsvietęs
1856 m., Panemunėlio kle-
bonu buvo nuo 1865 metų.
Užpelnė šventė savo kuni-
gavimo aukso jubiliejū. Ta-
da lietuvių laikraščiai daug
apie jį rašė.

Ir vertas yra gero paminė-
jimo. Vyskupas Valandū-
nas, padaręs kun. Kateleš Ežerė-
nų (Novocelėsandrovsko)
klebonu, nežinia kodėl, bu-
vo juo labai neužgandintas
ir greitai laiku perkėlė Pan-
emunėlin. Tai matome iš jo
užrašų „Tėvynės Sarge“ iš-
spaudintų. Panemunėlis
anuo laiku buvo labai tam-
sus kraštas. Medinė menka
bažnytelė, menkučiai klebo-
nijos trobesiai, miestelio jo-
kio. Bet štai atsiranda kun.
Kateleš. Kompanija pro
miestelį praveda geležinkelį.
Viskas atgyja. Žmonės pra-
lobsta ir apsišviečia. 40 me-
tų padirbėjęs, kun. Kateleš
susilaukė to, kad jo parapi-
joje nebeliuko nė vieno nemo-
kančio netikėti skaityti, bet
ir rašyti. Mokė, ko tik galė-
jo: aritmetikos, geografijos,
skaitė jaunuomeni poezijas.
Prie pirmosios Komunijos
neleido nė vieno vaiko, kol
neparodydavo jam, kaip ra-
šo. Indomu buvo židėti,
kaip vaikai, eidami prie
klauskos, nešasi kartu ir
sasiuvelius. Bažnyčioje ir
namie spyrė žmonės šviesti
ir šviestis. Jau senas būda-
mas, dar dirbo teatrus, taisė
savo klebonijoje sceną, ir
sukvietęs svečius, gerėjosi,
jog jo parapijonis jau dekla-
muoti ir vaidinti moka. Pra-
dinio apšvietimo platinto-
jams jis pirmas parodė pa-
vizdį. Paskui jį ėmė sekti ir
kiti kunigai.

Didis tai buvo Lietuvos
mylėtojas, nors grynai „lie-
tuviškiosios“ kultūros nepri-
pažindavo. Mokė teip, kaip
galėjo lengviau išmokinti.
Daugumą lietuvių jaunu-
menės jis išmokė lenkiškai
ir teip su ja kalbėdavos.
Mės jį vieną kartą papėikė-
me i akis. Atsakė, kad jam
vis tiek-pat, ar šiočia ar to

čia kalba. Tečiaus toli gra-
žiau nebuvo lenkintojo savo
parapijos. Jei galėjo ką
aikštėn išskelti, tai kelė lie-
tuvius, o ne ką kita.

To negalėtume pasakyti
apie mokytojus jo gimė-
nės: jie teip ir pasilikio lie-
tuvius „lenkų kultūros“.

Iš senovės žmogaus ir ne-
galima daugiaus reikalauti.
Vis dėlto jis paliko lietuvių
atmintyje neišdildomą žy-
mę; padarė tiek, kiek niekas
iš jo eilės kunigų nėra pa-
daries.

Amžiną atminimą už tai
tam gerajam Lietuvos pilie-
čiui! „Vil.“

Iš Lietuvos.

TIRKSLIAI (Telšių aps.).
Mūsų parapija didelė ir tur-
tinga. Žmonės čia smarkus
žemaičiai, ne liurbiai. Labai
gadu tikai, kad tirkšli-
kiuose maža teatsiranda ap-
šviestiesių žmonių, inteli-
gentų. Čia nieko negirdėt,
kad kas steigtų knygyną,
apšvietimo draugiją. Nėra
kas pradži padarytų žmo-
nėms paraginė. O tokia
draugija apšvietimo galėtų
čia puikiai gyvuoti, naudin-
gali veikti. Mūsų kunigėliai,
nors labai darbštūs ir uolūs
šv. Jurgyje, nors ne atlaiddi
ir ne šventė, vienok darbuo-
jas, sako pamokslūs netik
bažnyčioje, bet ir koplyčio-
se, — žmonių apšvietimui ne
ką daro. Galū. „Vil.“

GUDGALYS (Stumbriško
vals., Panevėžio aps.). Ge-
gužės 6 diena sargybiniai
suėmė jiems nepatikus Po-
vilą Balčiauską ir nuvarė
Vabalninką pas antstolį.
Antstolis nepatiko Bal-
čiausko plaukai: labai, girdi,
esąs ilgi, bene būsiąs jis re-
volucijonieris. Gegužės 7 d.
atėjo pas antstolį tris Vaba-
lino ūkininkai, Balčiausko
pažįstami, jo vaduotų: Vai-
teikūnas, Mažeika ir Vada-
palas. Bet antstolis vieno
iš jų — Vaitiekūno nepriėmė.
Negalimas, girdi, dalykas,
kad revoliucijonieris lūdytų
apie revoliucijonierį. Vien-
nok, kuomet likusieji palin-
dijo, kad sumtasis tikrai
Balčiauskas, Gudgalio ūki-
ninkas, ir kad jie apšima-
reikale jį policijai pristatyti,
tuomet antstolis Balčiauską
paleido. „Vil.“

SAULIAI (Kauno gub.).
Esant Sauliuose, teko man
būti lenkiškose gegužinėse
pamaldose. Žmonių susiren-
ka nemaža. Dauguma ne
„poniškai“, ne „lenkiškai“
išveidži: paprastos Lietuvos
miestelių davatkėlės ir mo-
terės. Yra ir dailiai apsi-
taisiusių panaizių ir drūtų
ponų. Kiek tarp tų visų
žmonių tikrų lenkų, lenkiš-
kai gerai mokančių ir šne-
kančių, nežinau. Jaunas
kunigėlis plonu balseliu
skaitė ilgą skaitymą. Pa-
skui užgiedojo litanią. Iš-
pradžios nieko sau, bet ant
galo, tur-būt pavargę, pra-
dėjo rikti: giedotojai su rė-
kia, vargonai sau... Bet tai
niekis. Ar šėip ar teip, o
tikrasis lenkas, paklūvęs ir
Saulius i lenkiškas gegu-
žines pamaldas (yra ir lie-
tuviškosios) kultūros nepri-
pažindavo. Mokė teip, kaip
galėjo lengviau išmokinti.
Daugumą lietuvių jaunu-
menės jis išmokė lenkiškai
ir teip su ja kalbėdavos.
Mės jį vieną kartą papėikė-
me i akis. Atsakė, kad jam
vis tiek-pat, ar šiočia ar to

viškos nuo ryto), jaučiasi
tepat, „jak v prastarym
naszym grodzie wilenskim“.
Matyt, Saulių prelatas Tom-
kevičius, nors pats lietuvis,
nepavydi vienok ir lenkams
Dievo garbės.

- Ak, kad teip lenkiškoji
Vilniaus vyskupijos vyres-
nybė „nepavydėtų“ Dievo
garbės Vilniaus lietuviams!
„Vil.“

VILNIAUS liaudies mo-
kyklų direktija išsiuntinė-
jus i visas mokyklas prane-
šimą, kad mokyklose, kurio-
se esą mokytojai lietuviai,
galima esą ir lietuviškai mo-
kyti tiek, kiek mokama lie-
tuvių kalbos Kauno guberni-
jos mokyklose. „L. U.“

VILNIAUS žemės banka
pradėjo išpardavinėti per li-
citaaciją juos užstatytus dva-
rus ir miesto namus Kauno,
Vilniaus ir Gardino guberni-
jų. Išpardavimas baigsis šio
mėnesio pabaigoje.

MARIJAMPOLE (Suv. g.).
Gegužės 23 d. laike gimna-
zijos mokytojų tarybos buvo
mesta bomba. Sprogdoma
nieko neužgavo, tik ląga
išnešė. Gimnazijos mokyto-
jai labai įbauginti, nes dau-
gumas jų gavo grasinančius
laiškus, jei aštriai elgis pri-
kvotimus. Vyresniųjų klia-
sų mokiniai piktnais iš tokio
pasielgimo. Jie mano, būk
tai tinginių darbas, kurie
visus metus perleido prie
kortų ir alaus ir dabar nori
per prievartą gauti gerus
laipsnius.

Ak, dabar visur tin-
ginių ir girtuoklių gadyne
užstojo. Tame mat „pirmei-
vystė“ šio amžiaus. „L. U.“

BARTNINKAI (Vilkaviš-
kio aps., Suv. g.). Per val-
stiečių sueigą buvo nutarta,
kad šventadieniais alinės ir
monopolis turi būti uždary-
ti, tačiau kas šventą diene-
lę per girtuoklius nė praesti
negalima; pešasi, vaidijasi,
klykauja, kaip girių sutvėri-
mai. Mat girtybės vietos
valstiečių nutarimą pildo
tik iš priešakinį durų, už-
tat per užpakal leidžia pul-
kais visus Bartninko giri-
tuoklius. „L. U.“

PAŅEVEŽYS. Gais-
ra i. Gegužės 6 diena Vaidė-
lių sodžiaus, pusantro
versto nuo Panevėžio, sude-
gė visos trobos penkių ūki-
ninkų: Giros, Palinko, ir
Malinauskių. Spėjama, kad
Malinauski trobas būsią pa-
degę arklivagiai; jie dar
prieš gaisrą nuždė šunis;
bet arklų pavogti jiems dėl-
to nepasisekė.

Gegužės 8 d. sudegė 6 kie-
mai Stotikiškių sodžiaus, du
varstu nuo Panevėžio. Gais-
ras kilo nuo užkietimo. Sto-
tikiškių sodžius labai dide-
lis; todėl išsiųsta buvo
miesto ugniesgai. Ūkinin-
kai nors dabar turės pagal-
voti, kaip vienasodžiais iš-
siskirstyti. Juk aiškiai ma-
tosi, jog nuo vienu gaisrų
mūsų sodiečiai ubagaiš išėia.
Antroji bažny-
čia. Geg. 18 d. bus pa-
šventinimas antros Panevė-
žio katalikų bažnyčios pama-
lūs. Ji bus daug didesnė už

pirmąją; turės 14x24 sieks-
nių didumo ir 26 sieksnius
augštumo. „Vil.“

Juokinga byla.
PUMPENAI (Panev. pav.).
Vietinis žemiečių viršinik-
as p. K. Balandžio 17 d.
nagrinėjo dviejų moterų ga-
na juokinga byla. Dėlei Ge-
resnio supratimo, pirm pa-
kalbėsiu iš kur ta byla iš-
dygo.

Pumpėnuose gyvena tula
mirusio dvarininko pati,
mažai-senutė K. ir turi ne-
pažėtinę pinigų. Išgirdęs vienas
jau gana senas sodietis
Str., Pušaloto vals., Sed.
sodž., kad K. turi daug pin-
gų, sumanė važiuoti pas ją
piršlėmis. Pasiėmęs piršliu
tulą moterėlę, atvažiavo i
Pumpėnus. Tečiaus, kaip
pats Sr., teip ir jo „piršlys“
gerai nežinojo, kokioose na-
muose gyvena K. Ant „ne-
laimės“ užvažiavo pas vieną
ūkininką Z—ką.

— Ar čia gyvena K.?
Mės atvažiavome pas ją pirš-
lėmis..

— Čia, — atsakė Z—kas.
Ir patyręs ko svečiai pas jį
atsilaukė, sumanė pasinau-
doti proga. Tuojaus vedėsi
svečius i triobą, sakydamas,
kad K. esanti namie, o jis jos
esąs tarnas. Snejos visi i
triobą; Z—kas, pasiėmęs
savo pačią i šalį, pasakė, kad
jį saktųsi esanti K. ir pasa-
kė svečiams, kad „čia p. K.“
Viskas gerai.

Piršliai nepažįsta. Bežiū-
rint „jaunikiui“ ir sulgyo
vestuves daryti. „Jaunoji“
pareikalavo iš jauniko ma-
garių, tas jas atė ir gėrė
vysią naktį. Paskui „jauna-
sai“ gana nusigėrė, o „jau-
noji“ apie kišenes jam ėmė
sukti, (žodžiai paties Str.) ir,
sako, išėmusi jam visus pin-
gus (kiek, nežinau). Paskui
saurė kada vestuves daryti,
jaunaisi išvažiavo... Po to
už kelių dienų K. gausa
laišką nuo Str., kuriame jis
nuo jos reikalauja sugrąžinti
pinigus, kuriuos jam išėmusi.
(Mat, laiškas rado tikra-
ją K.) Beto Str. paleido kal-
bą, kad K. išėmusi jam pi-
nigus, esanti girtuoklė, pa-
leistuvė... Paėmusi K. tokį
laišką, labai nustebo; ir kaip
ne... Niekados nemažius to
žmogaus ir neėmusi nuo jo
pinigų, kaip čia nuo jos rei-
kalauja... Ėmė teitautis.

Neilgai trukus visi išgirdo.
Tuo būdama K. užgauta, su-
manė Z—nei atkeršyti, ir ka-
da Z. ėjo gatve, K. išpuolė iš
savo buto su kiburu pama-
gų ir užvertė Z—nei tiesiog
ant galvos. Matė liūdin-
kai. Užtai Z—nei padavė K.
teisman. Taigi Balandžio 17
d. žemiečių viršininkas ir
nagrinėjo tą byla. Kad pa-
steisinti K. atsivedė nema-
žai liūdininkų ir net patį
„jauniki“ (šis kaip ėmė sa-
kyti savo piršlybų pasek-
mes—publika truko juo-
kais), kad pasakytų, juog ji
tą dariusi iš apmaudus.
Žem. viršininkas, išklusinė-
jęs liūdininkus, rado, kad K.
tą dariusi iš didelio apmau-
do—naudojimosi jos vardu,
Z. gerai išbarė, o K. išėsi-
sino... „Vil.“

SIRBISKIAI (Pandelio
par., Ežerėnų aps.). Gegužės
6 d. Juozapą Sautėtiną, grī-

tanti iš turgaus, ties Sirbiškiais du žmogų aplėdė: atėmė 7 rub. ir drabužius suiaunė. Spėjama, kad plėšikai buvo sirbiškiai.

„VII.“

SUBACIUS (Ukmergės aps.). Subačiuje yra blaivinių draugija. Tėdai tarp jaunųjų berniukų dar atsiranda tokie, kurie mėgė netikėti išgerti, bet ir pasiūsti. Milašinių siuvelas, Jurgis Kaminskas, eidamas girtas per sodį, radęs besėdinti mano vaiką 8 metų, sunusė ir drabužius ju sudraskė. Vis dėlto nepridera maži vaikai mašti, nebeigali su dideliais pasimūsti.

„VII.“

VABALNINKAS (Panevėžio aps.). Gegužės 7 d. 3 valandą po pietų Vabalninke ant Biržių gatvės sudegė vieno miestiečio tvartas. Gegužės 10 d., 9 valandą vakare prasidėjo baltis audra su ledu ir perkūnijomis. Ledai nedaug tepadarė pragaišties, grauniasnis gi sudegino (vairiose vietose kai kuriuos triobėsius, k. a. Barčiūnėliuose du klojimus. Šiuo laiku pas mus žmonės pradėjo sirgti šiltinėmis, k. a. Barčiūnėliuose ir Muimeniškyje. Daktaro gi visai nėra. Valčiaus daktaras išvažiavo Rygon gydytas, ir rodos, jau nebeįė. Nelaimė ir gana!

„VII.“

ZARENAI (Telšių apskr.). Neseniai 7 žmogūdziai užpuolė turtingą Daugėdų sodžiaus ūkininką. Budri. Užraišioje bernų kamara, ir siveržė pas Budri por langa ir emė reikalauti pinigų. Budrys neįsakė. Maža to, Budrys turėjo aukštin laikrodėlį, ir galvažūdių tas žinota. Bet ir tą Budrys nematant lieido į šiaudus ir nesiskakė, kur padėjo. Inirte piktadariai per visą naktį kankino, kojas nudegino, nugarų peiliais suraižė, pakui sulauzė. Budrio būta tvirtu būdo, nors jau turėjo 70 metų. Ji nesupradė nė vienu žodžiu, nesperėjavo nė karto ir paskui dar penkias dienas sirgdamas, kol numirė. Pinigus 120,00 rublių bfių aulyje laikęs; pasisakė tik atvestam klebonui. Urėdninkas per 8 dienas nedavė niekam žinios apie tą žvėrišką atsitikimą, užtai vyresnybė atstatė ji nuo vietos ir padavė teismui; esąs kaltinamas už susikalbėjimą su galvažūdziais.

„VII.“

KUPRELISKIAI (Kauno g.). Pas mus prasipiilto „Trečiųjų sūdai“, kurie, tikimasi, daug naudos čionai atneš.

Ir vietinė mokyklą užrašė sekantiems metams 105 mokiniai, tarp tų 27 mergaitės. Pavasaris pas mus buvo šaltas, sėti pradėjo vėlai, pašaras begalo brangus.

ZALPIAI (Ras. aps., Kauno g.). Mažučiu sodžiu įsigalėjo girtybė. Kas subuta vakaruškos su sliekščiomis žaislėmis. Nedidelianis gi po laukus girdisi girtuoklių bliovimai it ožių. Bažnyčia gi apšleista; špitolė be durų ir su kiuru stogu.

LAUKOVEJE (Kauno g.) žmonės tiki visiems burtininkams ir raganiams. Tat per atlaidus čia pilna visokių šundaktarių privažuoją rubliukų pasizvejoji. Kada antgalo lietuviai susipras?

LIOLIAI (Kauno g.). Sloje parapijoje žmonės perdaug girtuokliauja, užtai visi nusususiai gyvena. In „Blaiybės“ draugija nieks nenor rašyti. Tiek dar general, kad suvartotojų draugija šep teip palaiko.

SKAUDVILE (Ras. aps., Kauno g.). Monopolis pas mus puikiai gyvena. Kas utarninkas po mūgei iš monopolias atneša į banką po 500 ir po 600 rublių, i metas sudeda į 35,000 rublių. Beto 9 aludės teipgi prigristos, o per mūgei net vietos jose nėra. Laikraščių beveik niekas neskaityo. Apie knygyną išteigimą buvo pakeltas klausimas per valdžias suveig, bet valdžiečiai atmetė, nesa perdaug pinigų kaštuoja iškurti knygyną. Girtybei gi vis ištėnka.

VIDUKLE (Ras. aps., Kauno g.). Pereitais metais išteigta čia labdaringa draugija. Pavargėliai dabar nebevaikščioja po sodžius šunis lodindami, bet džiaugiasi visi išedamiesi šiltuose namuose. Šimet iškurti suvartotojų krautuvi ir blaiybė Abiem gerai sekasi.

KAUNE susitvėrė „Blaiybės Draugija“. Komitetas išrinkti šie asmenis: J. M. vasykpas Čirtautas pirmininku, Kun. Dogelis išdininku, p. Vaitkevičius sekretorium, kun. Bikinas ir p. Ivanauskas patarėjais.

VILNAUS lenkų moterų draugija padavė prašymą miesto galvai, kad, atidengiant Vilniuje augėstianją mokyklą, būtų leista ir moterims iš jos naudotis.

PALIUNAI (Seirijų vals., Seinų aps.) begalo mėgsta aluti mautki, o nuo apsišvietimo bėga lyg nuo „pavietrės“. Neseniai viena kilni žmogysta padovanojo visam sodžiui 25 rub., kad įsitaisyti su knygyne. Bet vietoj knygyneio Paliūnų ūkininkai parsitraukė kelias bankas alaus ir uliavojo per visą savaitę. Argi ne gėda žmones, palūniskiai, šitep elgties?...

VILNIUJE pasimirė a. a. Tėvas Tamošius Sirvydas (Mykolas Zilinskas), paskutinis Vilniaus pranciškonu vienuolis-lietuviai. Platesnis aprašymas apie nabaštkio gyvenimą tilps sekandčiame „Zvaigždės“ numeryje.

KAUNAS. Dailės parodoje jau yra ir etnografijos skyrius įtaisytas. Ponas Daugirdas davęs tan skyrius savo senovės rinkinius, p. Starevičius — mūsų krašto paukščius, vabalus, fotografijas, p. Neseckis savo senovės rinkinius. Ponas Daugirdas esąs apsiėmęs daryti senovės rinkinių paaiškinimą lietuviai, lenkų ir rusų kalbomis tam tikslui paskirtomis valandomis.

Amerikos Naujienos

Republikonų kovencija.
Chicago, Ill., 13 Birželio. Jau nuo kelių dienų Chicago dideli viešbučiai neturi nei vieno kambario atliekamo: visi užimti delegatais ir šep-jau lankytojais konvencijos republikonų partijos, kuri atsilaukys didžioje Coliseum saleje, talpinačioje 12 tūkstančių žmonių. Rodosi, yra mažai abejonės, kad nominacija ant prezidentystės gaus ne kas kitas, tik dabartinis karės sekretorius W. Taft.

Mėšos mažiau perkama.
Philadelphia, Pa., 13 Birželio. Didžiosios piovinykės skundžiasi, kad joms „biznis“ ne kaip einasi. Nuo kada mėsa brangro, žmonės pradėjo mažiau pirkti. Skaitlinėms parodoma, kad per paskutines savaites mėšos pardavimas nupuolė su 20 nuosmūdiu. Pagalydijame pavasaryje užtikio visokie vaisiai ir viskas gana pigu, išėmus mėsa. Užtai ir apsieinama kuodaugiaušiai be mėšos. Kaltė už brangią mėšą stumiama ant gyvulių augintojų, kurie, užėjus rudenyje bedarbėms ir pinigų trūkumui, neįstengė gyvulius išlaikyti per žiemą; užtai dabar visur trumpa gyvulių ir mėsa brangi. Nereali už nepapiantą gyvulių mokama po 12½ centų ant svaru. Nesitikima pignėsiu prekui iki vėlybai vasarai.

Atpigina geležį.
New York, 11 Birželio. Atstovai yvairių miestų geležies ir plieno fabriku, suerinkę šičion ant konferencijos, nusprendė atpiginti prekes už visokią neisdirbtą geležį. Tuomi atpiginiomis meryja atgalvinti darbus visokiose geležies išdirbinių fabrikuose.

Vaisingi metai.
Washington, 15 Birželio. Agrikultūros Departamentas pranašuoja, kad fermeriams šimet bus ypačiai vaisingi metai. Pernai daga buvo gausesnė, nei kada nors per paskutinius 10 metų, bet šimet, rodos, jau bus dar daugiau. Vien koru (turkiškų kviečių) apskaitoma ant 1,250 milijonų bušelių, kurie pagal paprastą prekes bus verti 625 milijonų dol. Kviečių teipgi bus apie 160 milijonų bušelių vasarinų, o apie 370 žieminių; miežių, avižių ir rugių teip-pat bus daugiau nei pernai. Geležinkelių kompanijos dabar jau rūpinas, kaip spėti išgabenti tuos javus iš vakarinių valstijų. Jei antsyk' norėtum visus javus sukrauti i geležinkelių vagonus, tai visose Sav. Valstijose nebūtų jiems užtektinai vagonų. Vien korams sukrauti reikalautis 1,890,400 vagonų, arba trūkio 13,840 mylių ilgo.

Vėl naujas tiltas New Yorku.
New York, 14 Birželio. East River, kuri atskiria Brooklyną nuo New Yorko, susilaukė ketvirtu tilto. Jau pirmutinės plieninės virvės tam tiltui budavoti ištiestos skersai upę. Yra tai tarpu senojo Brooklyn tilto ir

Williamsburg tilto. Pertiesios keturios virvės elektriskiemis vežimukams vaikščioti, ir tuojaus prasidės darbai tilto budavojimui.

Trūkis nuvirto i upę.
Clinton, Mo., 14 Birželio. 15 pasaziery tapo suzeisti, kada ant Missouri, Kansas ir Texas geležinkeliu nuvirto trūkis nuo 20 pėdų augėto pylimo žemyn i upę. Laimė, kad vanduo buvo tikrai 3 pėdų gilus, kitaip daugelis būtų prigirę. Nelaimė pasidarė per tai, kad lytus buvo paplovęs žemę iš po rėlių. Iš suzeistųjų 6 panešė sunkius suzeidimus.

Darbai.
Tamaqua, Pa., 12 Birž. Lehigh Coal & Navigation kompanija ypačiai sprėdai varo darbus kasyklose, nepaisydama kad ir kitos kompanijos stabdo darbus. Kada Philadelphia & Reading kompanija savo kasyklose dirba tiktai po 3 ir 4 dienas ant savaitės, pirma minėtoji šiame laike išima daugiau anglies, nei kada nors pirma, o visur dar daro pertaisyimus, mieryjančius padidinti anglies ūmimą. Anglis lengvai išpardavinėjama ir rodosi, kad Reading kompanija ypačiai politiką varo, stabdydama darbus. Nekurios Navigation kompanijos kasyklos, kaip tai No. 6, išima stebėtinai daug anglies, beje tankiai po 1,000 kasyklos karų ant dienos. Kita kasykla, No. 10, vieną dieną išėmė 805 karus.

Wilkes-Barre, Pa., 12 Birželio. 600 darbininkų neteko darbo, sustojus dirbti Hollenback kasyklai, vienai iš didžiausių apielinkeje, kuri savinama Lehigh & Wilkes-Barre kompanijos. Kasykla stovės dykai per 6 mėnesius. Sustabė todėl, kad reikalings naujos mašinos ir kitokie pertaisyimai lauzykoje.

Pittsburg, Pa., 14 Birželio. Erie geležinkeliu prezidentas Underwood išleido paliepinus savo karų dirbtuvėms dirbti po 10 valandų ant dienos. Kompanija nori su pakubiu pataisyti visokius vagonus ir geležinkeliu itaisius, kurie gulėjo dyki iš priežasties bedarbės. Darbams tiems reikalais keli tūkstantieji naujų darbininkų.

Mokyklos mainieriams.
Scranton, Pa., 12 Birželio. Čia užsidėjo Scranton Mining Institutas, kurio mieras bus pamokinti mainieris apie yvairius pavojus ir darbus kasyklose, idant per tai sumažinti skaitilį suzeidimų ir užmušimų darbuose. Meryjama teipgi uždėti tokias-pat vakarines mokyklas yvairiose miestuose. Sutarta praplatinti sekandčius patarimus:

Naujos strytkarių linijos.
Pottsville, Pa., 14 Birželio. Schuylkill Railway kompanija, kuri savina apie 20 mylių strytkarių linijų aplink Shenandoah ir Mahanoy City, apgarsina, kad keta pailginti savo linijas per viršūnę Broad Mountain kalno, teip kad strytkariais

galima bus važinėti tarp Pottsville, Ashland, Mahanoy City, Shenandoah, Mt. Carmel ir Shamokin. Kaštai naujomis linijoms pabudavoti apskaitomi ant 3 milijonų dolerių. Reading kompanija išdirbo planus budavojimui tunelio per minėto kalno apuolį, bet kadangi tokio tunelio kaštai atsietų ant 7 milijonų dolerių, tai turbūt paliks planus neivykdintus.

to dolerių iš Chicago i Philadelphia.

Philadelphia, Pa., 13 Birželio. Baltimore & Ohio geležinkelis atpigino savo tikietus iš Chicago i Philadelphia ant 10 dol. Daro tai todėl, kad užsidėjęs naujai laivų linijai iš Philadelphia tiesiog i Italiją, grįžtantieji savo tėvynėn italai nevazinėtu i New Yorka, bet i Philadelphia. Ikišiol daugelis italų, turėdami užmokėti už važinėjimą Philadelphia brangiau, nei vaziuodami i New Yorka, paliko naują laivų liniją be pasaziery.

Žmonių mažiau gema.
Harrisburg, Pa., 12 Birž. Pennsylvania's valstijos Sveikatos Departamentas, paduodamas savo metines skaitlines, nurodo ant to, juog šioje valstijoje gimimų skaitilys pradeda mažintis. Priežastis tam apsieikimui esanti ta, juog merginos vėlai išteka, apimai 24-tuose metuose amžiaus. Beto kasmet daugiau merginų išmoka darbus, kur turėdamos gerą uždarbį nesiskubina ištekėti.

Daug gero Sveikatos Departamentas atsieikė naikinti limpančių ligų ir sausligės. Skaitlinės parodo, kad kur pirma iš šimto apsirgusių limpančiomis ligomis mirėdavo 40, dabar miršta tiktai 11. Naikinime ligas platinančių uodų teipgi daug atsieikta. Departamento agentai ištyrė 37 vietas valstijoje, kur uodai ypačiai viešias: klampynės, pūvančių vandenys, šlapios pievos ir tt. Privertė vietines vyriausybes tās vietas išsausinti ir tokiu būdu išvengti ligų apsiplėtimą.

Kaip apsieiti su žinduliais.
Chicago, Ill., 13 Birž. Neseniai šitame mieste atsilaukė konvencija Amerikos gydytojų, mieryjančių aptarti, kaip sumažinti ligas visuomenėje. Ten nurodyta ant to, juog vasaros karščiuose miršta nepaprastai daug mažų vaikų, ypačiai žinduliu. Parodyta, juog geriausias būdas sumažinimui tų mirimų skaičiaus yra praplatinti visuomenėje mokslo, kaip auginti ir kaip apsieiti su žinduliais vasaros karščiuose. Sutarta praplatinti sekandčius patarimus:

Laikyk vaikus lauke, bet ne saulėje. Gerai yra vaikus išleisti i parkus ir viešias jiems paskirtas vietas miestuose. Lengvas apšėdilas ir švarumas yra labai svarbu užlaikymui sveikatos karštyje. Naktinė miegoti reikia langus ir duris atidarius, kad teip, kad oro pūtimas neužgautu. Kasdien maudyti yra labai sveika. Karštyje neduok vaikams gerti arba

tos, kayos arba alkoholiškų gėrymų.

Vedusiejei meilesni.

Atlantic City, N. J., 13 Birž. Yvairių geležinkelių tikietų agentai, suvažiavę i šitą miestą ant konvencijos, aptarė skundus visuomenės ant geležinkelių. Sutarė, kad vyriausią kaltę už visuomenės nesmagumus reikia priskaityti tokiems tikietų agentams, kurie nesistengia pasazieryms išguldinėti apie trūkių bėgimą, persikeitima ir tt., o čia, sako; yra tai daugiausiai nevedę vyrai, kurie su pasazieryais apsieinama nemandagiai. Konvencija bandė priimti rezoluciją, kad visi tikietų parlavinėtojai turi būti vyrai apsidevę, nes sako, vedę žmones yra visada meilingesni. Tam vienok pasipriešino nevedusieji ir ketino pasipūrinti, kad geležinkelių kompanijos nedarytų skirtumo tarp vedusių ir nevedusių savo darbininkų.

Pavalgyti už 7 centus.
New York, 13 Birž. Svečių nestokuoja restauracijoje Mayflower, ant Clinton St., kur duoda pavalgyti už 7 centus. Ilgi stalai, prie kurių randa vietos suvirš 120 žmonių, išvien apšėti nuo 9 ryte iki 1 po pietų ir nuo 5 iki 7:30 vakare, kuriose laikose restauracija atidaryta. Restauracija ta, žinoma, neuždėta dėl pelno: josios užlaikymui reikia dainokėti, tečiau tikima, kad vėliau kada pati apsimokės. Siame laike, kada randasi daugelis bedarbių, neturinčių kur pavalgyti, ta restauracija labai susidaryja. Panaši kita restauracija randaš ant Christie St., kur kasdien apie 1400 žmonių pavalgo už 6 centus ypaato. Toji restauracija uždėta jau per tris metus ir apsieina be pašelpos.

Sunkus kūdikis.
New York, 12 Birželio. Gyventojai ant East Side stebėsi iš 25 mėnesių kūdikio italo Guitilla; mažukė mergaitė teip dikta, kad sveria 110 svarų, o kasdien dar eina sunkyn. Ji miega paprastai 14 valandų per dieną, o pabudusi retai verkia, bet visada linkmsa. Daugelis gydytojų kūdikį peržiūrėjo ir randa ji visame sveika. Pernai žiema, kada mieste Jacksonville, Fla., atsilaukė kūdikų paroda, Guitillos mergaitė nusiusta išlaimėjo pirmą prekę, nes sūdišios pripažino ją už dailiausią kūdikį.

Naujo būdo lokomotyvos.
New York, 15 Birželio. Lehigh Valley geležinkeliu kompanija neužligo išbandinės naujai išrastus gazo elektriskus motorus varymu trūkių pamesčiuose, kur trūkiui tankiai reikia sustoti ir kur garinū lokomotyva pasirodo nenaudinga, kadangi trumpam kelui tarpe stacijų negauna galios išjeiti. Išbandinėjamai naujoji motoro bus laikomi ant geležinkeliu tarpu Perth Amboy ir South Plainfield. Motorinis vagonas vež 44 pasazieryus ir vieną vagoną tavorams. Kitos geležinkelių kompanijos teipgi žingėdišios, ar naujojiškū motorai neduok vaikams gerti arba

Fabiola

arba Bažnyčia Katakumbose.

teris Vytautas.

(Taša.)

— Mažas tai, po teisybei, daiktas, bet kada aš širytėjau ant kapinių, užėjau į Antonino maudynes.

— Kur? — pertraukė jam juokdamasis Pankraas, — ar tu tenai tankiai vaikščioji?

— Na ne, — teisinosi kuklus artistas, — bet tu turbūt nežinai, kad Kukumijus kapsarius ir jo moteris yra krikščioniai?

— Ar tai gali būti? bet kur dabar krikščionių nėra?

— Teip, ir da kas daugiau, jie dabar rengia sau grabą ant šv. Kalisto kapinių, ir aš jiems nunešiau parodyti parašą, kurį jiems Majus parašė; kad tada įėjau į maudynes, — kalbėjo toliau Severas, — labai nusitebėjau, pamatęs kampe tokiame ankstyvame laike tą Torkvatą, kalbantį su dabartinio prefekto sūnum, Korvinu, kuris, nuoduodamas rašą, įėjo į Agnieškos namus, atsimeni, tada kada kokia mielaširdinga ypata (tegu ją Dievas laimina) dalino pavargėliams didelis dovanas. Negera draugija, maščiau, šitokioje valandėje krikščioniui.

— Teisybė, Severau, — tarė užrūdes Pankraas, — bet jis da yra jaunas tikėjime ir gali būti, juog jo seni draugai nieko apie jo permainingą nežino. Męs tikėkimės nuo jo ko geresnio.

Du jaunikaitis apsiėmė palydėti Pankračą, kuris jau buvo atsikėles eiti, per tamsias ir pavojingas gatves. Jis mieliau juos priėmė ir geidė seim fosorinui laimingos nakties.

SKYRIUS II.

Katakumbose.

Saulinis laikrodis ant Porta Capena rodė vidurdienį, kada Diogenas su savo sūnumi perėjo vartus ir rado jau tenai laukiančius tris jaunikaitis. Ejo jie po du keliu, vadintam Via Appia, ir, nuėję apie dvi myli nuo vartų, įėjo įvairiais keliais į vilę, randančiąsi po kairėi rankai. Čionai jie rado visas reikalingas prietaisus, kaip tai žvakės, liampas, ir skiltuvus. Severus, juogei lygiai vadų vadų ir vedamų, patarė pasidalinti po du, pats paimdamas sau Torkvatą. Kodėl jis taip darė, galima lengvai pasiprotėti. Užsidėgė visų žvakės ir siaura skylė leidosi po žeme. Ejo ligai tiesum, siauru koridorium, perkirstu daugeliu kitų pažesnių koridorium. Galutinai Diogenas pasuko po dešinėi, o Torkvatas pradėjo dairytis aplinkui su neramumu.

— Instabu, kaip daug perėjome skersinių koridorium, kolai iš didžiojo neisukome.

— Labai daug, — atsakė Severus.

— Kiek tau išrodo, dešimtas, ar dvidešimtas?

— Man taip išrodo, bet ant tikro nežinau, nes niekad neskaiciau.

Tečiaus Torkvatas skaitė, tik norėjo persitikrinti, ar neklusta. Stuojes da toliau šnekėjo:

— Kaip tu pažinti, kurį kelią reikia imti? Ve, o kas čia? — ir jis nudavė, būk žiūrį į skylę sienoje, bet Severus tęmėjo, kaip jis darė ant smilčių ženklius, nes nė ant valandėles nenuleido nuo jo savo akių.

— Eiva, eiva, nes mudu atsisikirsiva nuo anų, ir nežinosiva kuriuo keliu jie nuėjo, — kalbėjo Severus. — Toji skylė yra paskirta padėjimui liampoms. Rasime jas ant kiekvienos kertės. Kaslink mūsų, tai męs žinome šituos koridorius, kaip tu žinai miesto gatves.

Torkvatas truputį susiramino, išgirdęs apie tas liampas. Buvo tai mažos molinės liampukės, matomai į katakumbas paskirtos, nes jų tenai ir dabar da daug randasi. Tečiaus nepasikakines tu Torkvatas, skaitė visus užsikimus ir tai dalei vienos, tai dalei kitos priežasties jis nuolatai stojo ir su didele atyda tęmėjo ant nekurių kampų. Severus turėjo ant jo akį ir nieko neužtėmėjęs nepralėjo. Toliau jie, perėję per duris, atsirado keturkampame kambaryje, gražiai paveikslais padabintame.

— Kas čia yra? — paklausė Tiburcijus.

— Tai yra viena iš daugelio kriptom, cubiculum, koplyčių, kurių labai daug yra mūsų kapinyuose, — atsakė Diogenas; — kartais jos yra vien pavienių šeimynų grabais, bet tankiausiai joje yra grabas kokio nors kankintinio, kurio metinės dienoje męs visi čionai susirenkame. Matai tą priešai mus grabą, kuris norint sienoje, tečiaus turi iš viršaus sienoje skylė, tokis grabas tokiose dienose tampa altorium. Bet tu tuos dalykus jau žinai.

— Gal mano du naujai apkrėktytu draugu negirdėjo da to, ką aš jau gerai žinau, — pertraukė Pankraas: — yra tai, be abejonės, vienas iš didžiausių kankintinių privilegijų, turėti Viešpaties Svečiausią Kūną ir Kraują aukotą ant savo pelečių ir išestis po pačių Viešpaties kojų. Bet apžiūrėkime paveikslus šitoje kriptoje.

— Tai yra priežastis, dėl kurios aš jus atvedžiau čionai, o ne kur kitur šitame kapinyne. Šita koplyčia yra seniausia ir joje randasi geriausi paveikslai nuo seniausiu laikų pradėdant, o baigiant ant išdarbų mano sūnaus.

— Tat gerai, Diogenese, išsiskink tą viską, mano draugams, — tarė Pankraas. — Daug aš jau jų žinau, bet ir man bus smagu paklausti tavo pasakojimo.

— Neesu žmogus mokytas, — atsakė kukliai senelis, — bet kas pergyveno čionai šešias dešimtis metų, būdamas vaiku ir paskui užaugrusiu žmogui, turi daugiau juos pažinti, nē kas kitas, nes jis juos labiau myli. Visi, tikiau, yra jau šiek tiek apėvisti, — pridūrė po valandėles tylėjimo.

— Visi, — atsakė Tiburcijus, — nors neteip gerai yra išmokyti, kaip paprastai būna atverstai Torkvatas ir aš apturėjome šv. Krikštą.

— To užtenka, — atsakė Diogenes, — Piešimai ant lubų yra seniausai, kaip lengva suprasti, nes buvo piešti kada kripta buvo iškalta, kad tuo tarpu sienos buvo padabintos tada, kada vieną po kitą kalė grabus. Žiūrėkite, šitai ant lubų yra papieštos grotos su vynuogėmis, gal tai dėlei išreiškimo mūsų teisingo Vyno, kurio mes esame šakelės. Tenai, šitai toliau, matote Orphejų sėdintį ir savo saldžia muzika pritraukiantį ne vien savo kaimėne, bet ir laukinius žvėris, kurie, aplinkui jį sustoję, jo muzikos klausia.

— Kaip tai? Tai yra visiškai pagoniškas paveikslas, — pertraukė Torkvatas su nekantrumu ir paniekimu; — ką jis gali turėti bendro su krikščionystę?

— Tai yra alegorija, Torkvate, — atsakė meiliai Pankraas; — vartojimas pagoniškių paveikslų, jei tik jie yra reikalti, yra daleistis. Teip čionai šve, ant lubų matai įvairias maskas ir kitokius pagoniškus padabinius; paėna jie dangiausiai iš labai senų laikų. Mūsų Viešpatis buvo perstatytas po paveikslu Orphejaus, idant tokiu būdu Jo paveikslą pasiėpti nuo pagoniškių paniekimų ir išjuokimų. Dabar žiūrėk ant to arko, tenai matai jau naujesni perstatymą to paties dalyko.

— Teip, matau, — tarė Torkvatas, — piemeni su avelė ant savo pečių, ... Geras Piemuo; suprantu tą; atsimenu prilyginimą.

— Bet kodėl šitą paveikslą teip tankiai vartoją? — užklauso Tiburcijus; — aš jį jau mačiau kituose kapinyuose.

— Žiūrėk į šitą „arcosolium“, — tarė Severus, — o pamatysi aiškesni perstatymą to paties dalyko. Bet man rodos, geriaus bus laikytis akaleinos ir baigti, ką pradėjome, t. y. lubas. Matai šitą paveikslą po dešines?

— Teip, — atsakė Tiburcijus, — žmogus stovi tartum didelėje skryniuje, o prie jo lekia karvelis. Ar tai reikią tvaną?

— Teip, — tarė Severus, — tvaną. Tvanas reikią atgimimą per vandenį, karvelis reikią šv. Dvasią ir svieto išganymą. Tai yra simbolas mūsų pradžios, o tai pabaigos: Jonas išmestas iš valtės ir nurytas didžuvės, paskui jį sėdintis po labai gražum medžiu. Prisiškėlimas su mūsų Viešpačiu ir amžinas atsilėsa, kaip jo vaistius.

— Kaip atsakantis yra paveikslas tokioje vietoje. — Tarė Pankraas, rodydamas ir kita puse, — čionai męs matome kitą išreiškimą to paties suraminėio mokslo.

— Kur? — paklausė nenoromis Torkvatas, — aš matau tik ypata nuo galvos iki kojų apsupty ir stovinčią tartum kokis didelis suvystytas kūdikis, kokioje koplyčioje; kita ypata stovi priešai jį.

— Tai tas ir yra, — tarė Severus, — męs visada teip perstatome prikėlimą iš numirusių Lozorius. Čionai žiūrėk, toliau matome labai pamokinantį paveikslą, kaip mūsų tėvai turėjo dėti persekiojimų laikie; tris Babilonijos valkailai degandami peštus.

— Dabar, man rodos, — tarė Torkvatas, — galėtume jau pereiti į „arcosolium“ ir užbaigti šiame skryniuje. Ką reikią šitie čionai aplinkui paveikslai?

— Po kairėi pusei matai padauginimą žuvų. Žuvis, žinai, yra Kristaus simbolu.

— Kodėl teip? — paklausė nekantriai Torkvatas.

Severus atsikreipė į Pankračą, kaip mokyčiaus, ir tarė:

— Meldžiamas, Pankrače, išsiskink tu tą.

— Dvi nuomoni yra kaslink to, — tarė noriai Pankraas; — vieni randa prasme paėiamė žodyje, kadangi nuo literų, sudedančių tą žodį greikiškoje kalboje, „IHXTYS“, prasideda tie žodžiai: JEZUS KRISTOS TEOU YIOS SOTER, kas reikią: Jezus Kristus Dievo Sūnus Išganytjas. Kiti vėl mato simbolį paėioje žuvyje, nes kaip žuvis gema ir gyvena vandenyje, teip ir krikščionis gema iš vandens ir palaėiotas jame liekti su Kristum per šv. Krikštą. Todėl teip tankiai matome čionai žvies paveikslą, arba vien jos vardą išreiškštą. Dabar tu, Severai, pasakok toliau.

— Toliau suvienijimas duonos ir žvies viename padauginime reikią, kaip Kristus Eukaristijoje stojasi valgiu visiems. Iš kitos pusės matome Moizų, suduodantį į uolą, iš kurios išplaukiantie vandenį visi geria; nola yra Kristus, o Kristus mūsų gėrimu lygiai kaip ir valgiu.

— Dabar ant pabaigos, — atsilėpė Torkvatas, — priėjome prie gero Piemens.

— Teip, — kalbėjo toliau Severus, — matote Jį viduryje „Arcosolium“, apsilvikimui prasta tonika, su atrasta avelė ant pečių. Dvi daugiau stovi iš Jo šalių; tingins avinas po Jo dešinėi, meili avelė po Jo kairėi; mėtavonės vietoje garbės. Iš ašieju pusų teipgi matote ypatas, matomai Jo siūstas mokyti. Abi pasilenkę kalba į kitas avis, neprilyginčias prie avyės. Matomai viena iš tų avių pamokėlo neklausio, ramiai sau žolę skindama, kad kita tuo tarpu turi pakūšus savo galvą ir atkreipus akis, tiesiog žiūrėdama ir klausydama žodžių. Ant avių labai lygia, tai Viešpaties Dievo mylista. Šitą paveikslą nesunku suprasti.

— Bet kodėl šita alegorija teip tankiai yra atkartojama? — vėl paklausė Tiburcijus.

— Mums rodosi, juog šitie ir jiems panašūs pa-

veikslai paėina iš laiko, kada Novacijono heretija teip baisiai kankino Bažnyčią, — atsakė Severus.

— O, meldžiamas, pasakyk, kokia buvo toji heretija? — užklauso sū nekantrumu Torkvatas, nes jam toji šneka išrodė laiko gašininu.

— Buvo tai ir yra heretija, — atsakė Pankraas, — kuri skelbė, juog yra prasikaltimai, kurių Bažnyčia neturi tiesos atleisti; kurie yra perdidele, idant juos Dievas atleisti.

Pankraas netėmėjo, kokį įspūdį padarė jo žodžiai, bet Severus, kuris nenuleido nuo Torkvato akies, matė, kaip jo veidas raudė ir balo.

— Ar tai yra heretija? — paklausė susimaisęs.

— Žinoma, baisi heretija, — atsakė Pankraas, — daryti rubežius mielaširdystės To, kuris atėjo šaukti ne teisius, bet prasikaltėjus prie mėtavonės. Katalikiška Bažnyčia visada mokina, juog žmogus, kaip nebūtų dideli jo prasikaltimai, gali apturėti jų atleidimą per tikrą mėtavonę ir tą galybę, kurią jos rankose Dievas paliko. Ir todėl tai Bažnyčia teip tankiai perstato paveikslus Gero Piemens, kuris pasirenęs savo klystančius vaikelius pripausti vėl prie širdies.

— Bet daleiskime, — tarė Torkvatas, labai susijudinęs, — jeigu kas liktu krikščioniui ir priimtų šv. Krikštą, o paskui vėl tikėjimo išsėdėtum ir i-pultų į biaurius prasikaltimus, ir... ir... (balas jam gerklėje kliuvo) išduotų savo brolius, ar Bažnyčia neatmestų tokio žmogaus nuo visokios vilties?

— Ne, ne, — atsakė jam ikaitis, — taigi ir yra šitie nusidėjimai, kurių atleidimą Novacijonai ima katalikiams už blogą, Bažnyčia yra motina, kuri visados yra pasirengus savo klystančius vaikelius pripausti vėl prie širdies.

Torkvato akyje pasirodė ašara, lūpos sujudėjo, tartum norėdamas išpažinti kaltę, bet lyg kokis nuodu lašas būtų įpuoles į jo gerklę, jo balsas susilaikė, o trumpoje valandėje blogumas vėl jame paėmė viršų, ir jis, tik nenorėdamas išsėduoti, šaltai tarė:

— Labai suraminantis tai yra mokslas tieiems, kurie tokio suraminimo reikalauja.

Vienas tik Severus tęmėjo, juog mylistos valanda jau praslinko, baisi desperacija užėmė vilties vietą to žmogaus širdyje. Diogenes ir Majus, kurie buvo atsitraukę, idant apriukti vietą kirtimui naujo koridoriaus, dabar sugrįžo. Torkvatas atsilėpė ir senai laidotoja:

— Dabar jau matėme koridorius ir koplyčias; aš norėčiau pamatyti bažnyčią, kurioje męs susirinkime.

Blogo nemislijantis laidotojas jau ejo parodyti kelią, kad tuotarpu nužirdintis artistas sustabdė jį, tardamas:

— Man rodosi, tėve, jau šiandien yra pervėlu; žinai, kad da daug turime darbo pabaigti. Mūsų jauni draugai mums atleis, ypač kad galės Bažnyčia matyti geresnėje valandėje ir prie didesnės iškilmės, nes šv. Tėvas ketina čionai auką aukoti.

Sutiko ant to visi, ir kada priėjo prie tos vietos, kur iškreipė iš pirmutinio tiesaus koridoriaus, Diogenes sustabdė svečius, paėėjo kelis žingsnius ir tarė:

— Einant šituo koridorium ir pasukant paskui po dešinėi, įsėina į bažnyčią. Atvedžiau jus čionai, idant jums parodyti arcosolium su labai gražum paveikslu; matote čionai Mergelę Motiną, laikandą ant rankų savo Dievišką Vaikelį, o Rytų mokslineiai, kurie čionai perstatyti keturi, nors męs paprastai tiktai tris skaitome, atiduoda Jam garbę.

Visi žiūrėjo į paveikslą ir stebėjosi, vienas tik Severus buvo labai nulūdes, kad jo tėvas nenoromis sureikė Torkvatui žinia, kurios jis teip labai geidė. Parodydamas šita grabą, su teip nepaprastu paveikslu, parodė kelią į bažnyčią ir laukan.

Kada visi iškriko, Severus papasakojo broliui ką matė, dadėdamas:

— Tas žmogus mums daug nesmagumo padarys. Aš jį pavėzgiu.

Tuojaus nutrynė visus ženklus, kuriuos Torkvatas ant kerčių padarė, tečiaus to nepakako, jie nusprendė visiškai permainty koridorium, šitą uždarant, o naują prakasant. Dėl to priežasties jie privežė iš naujų kasyklų smilčių ir paliko jas viename žemame koridoriuje, ketindami pradėti darbą kada jau krikščionims bus apie sieki paaiškinta.

SKYRIUS III.

Ant žemės.

Idant po ilgos kelionės po žeme duoti mūsų skaitytojui atsilėsti, męs jį paimsimė „laimingą Kampaniją“, arba „palaimintą Kampaniją“, kaip ją kokis senas rašytojas uzvadintu. Tenai, mes palikome Fabijolę užimtą sentenėjoms, kuriąs ji rado. Inpuolė į jos rankas tartum kokis iš kito pasaulio laiškas, bet ji nežinojo kokiu būdu. Norėjo daugiau apie jas žinoti, bet nenorėjo nieko klausiti. Antrytojaus ir kelias dienas po to privaziavo daug svečių ir jį tankiai norėjo parodyti kam tas sentenėjais ir paklausti jų nuomonės; tečiaus niekad nediršo.

Kartą atėjo pas ją atlankytų augstos luomos moteriškė, kurios gyvenimas buvo labai panašus; filosofiškiškai geras, šaltas ir doras. Kalbėjosi apie paprastus to laiko dalykus ir nuomones. Fabijolė paėmė sklypelį popieros, ant kurio buvo parašytos sentenėjoms ir norėjo savo draugei parodyti, bet tas jau išrodė labai pažėmančią ir jį vėl popierą paslėpė. Kartą atvaziavo labai mokytas vyras, kalbėjo jėdu apie visokius augstus klausimus. (T. b.)

Yvairios Žinios.

Jieskos šiaurinių žemgali.

Robert E. Peary, pagarsėjęs šiaurinio žemgalio jieskotojas, kurs per savo paskutinę kelionę dasigavo toliau ir šiaurę, nei kuomet nors kas kitas, dabar išnaujo pasirengęs leistis į kelionę, ši kart' jau tvirtai pasitikėjęs turėsiąs dasigauti iki to paslaptingo punkto — šiaurės žemgalio. Jo laivas „Roosevelt“, su kuriuom atliko paskutinę kelionę ir kuris tyčia pabudavotas važinėjomis tarp šiaur-jūros ledo kalnų, yra naujai pertaisytas ir kelionei prirengtas. Peary'o pilnas yra, išvažiuoti iš New Yorko apie 1 d. Liepos ir dasigauti iki tos pačios vietos tolimiausioje šiaurėje, kur paskutinį sykį apsisitojės buvo. Ten pasiimsiąs apie 20 anos šaltes gvyentojų — eskimos, su keliais šimtais šunių rogių trunkimui, ir per sniegus ir ledus varysiąs tolyn. Paskutinį kartą jam tiktai apie 200 mylių bereikėję iki žemgalio, ši kartą tikisi ir tą sulygintinai trumpą galą perveksias. Visa kelionė, apskaityta, truks 15 mėnesių, bet maisto ir visokių reikalų pasiims užtekinat ant 3 metų.

Kongresas naikinimui sauslės

Washington'e, D. C., renčiama laikyti terptautiška kongresą aptarimui, kaip kovoti prieš sauslę. Praktiniams pasaulės gydytojais ir ligos tyrinėtojais keta ten pribūti ir pranešti apie savo ištyrimus ir aptarti, kokis geriausias būdas tos ligos išnaikinimui. Kongresas laikysis nuo 21 d. Rugsėjo iki 12 d. Spalių ši rudenį. Pats prezidentas Rooseveltas pirmė užkvietimą pirmininkauti tame kongrese. Savo laisuke, rašytame kongreso rengėjams, Rooseveltas nurodo kongreso svarbumą šiaip:

Svarbumas kovojimo prieš sauslę, kuriam reikalui kongresas tas laikomas, lengvai suprantamas, apmilytant, juog vien šitose Suv. Valstijose kasmet apie 200 tūkstančių žmonių miršta sauslėje, o visame pasaulyje sauslės aukos yra suvirš milijonas kasmet. Beto sauslės apsiplėtimas yra didelė klūtis šalies medžiagiskam pakilimui ir gerbūviui, neskaitant jau milžiniškų iškaščių ligonių užlankymui. Moksas parodo, kad šita baisi sloga gali būti išnaikinta, praplatinant visuomenėje tikrą supratimą apie atsiradimą, apsiplėtimą ir apie išvengimą ir gydymą tos ligos. Slogą gydnės sukilimas žmonių kovai prieš sauslę išgelbės šimtus tūkstančių žmonių nuo perankės tybos mirties. Ant kongreso išsielkę naujaisi ištyrimai ir išradimai išvengimui ir gydymui sauslės — tai mokslas, kuris padidis sveikatą ir atnės laimės pasaulio gvyentojams. Tokia kova prieš draugišką visų žmonių neprietelį — ligą, tai yra tikroji kova, kuri vietro šė nepaapykata, glaudžia žmonės labiau krūvon ir daro juos broliąs.

Lenkai Vokietijoje.

3 milijonai lenkų, gyvenantieji po Prūsų valdžia, iš visų jiegų spirias prieš prūsų germanizavimo bandymus. Per tuos 136 metus, nuo kada Lenkija išdalinta tarp Rusijos, Austrijos ir Prūsų, išvien visokie įstatymai tapo išleisti, mieryjanti išnaikinti lenkystę. Tačiau lenkystė šiandien teip-pat išsiskaidėjusi ir drūtai laikosi, kaip senovėje. Veltui prūsai po prievarta skaldo lenkų dvarus, pardudami atsikalavokiečiams, iš kitų kraščių atsikalavosiems; dvarai nykstant, kaimiečiai tačiau ištikimai laikosi savo prigimtos kalbos ir pobūdžių. Ne lengva, mat, išnaikinti tautą, mylinčią savo kalbą, laisvę ir prigimtą kraštą. Patyrė tai juk ir anglai, kurie beveik per 7 šimtmečius spaudė arius, šiandien rengias pripažinti jiems savyvaldą. Gal kuomet apie 22 milijonų lenkų, spaudžiamieji Rusijos ir Austrijos jungu, susivienys su 3 milijonais Prūsų lenkų; kad ir neiskovos savyvalda, tačiau gal iškovoti lygių sau su kitomis tautomis teisiu.

Laivas augštynkas.

Nepaprastą prietękį turėjo prancūzų povandeninis laivas „Sirene“, bedarydamas manėvrus pajūryje ties Cherbourg. Laivas pasinėręs po vandeniu, apsivertė ir apsisitojė stačias galu augšty, aptatinam galui išseimeigiant į jūros dugno mulves. Latvininkai per viens kitą svirto ir nežinojo kas daryti, pakol galop pasisekė vandenį užvartyti ir viršutinio galo rezervuarų, per ką laivas pamažu atsitašė ir tada saugiai pakilo į pavirši.

Pėkėdas aplinkui pasauli.

Austrilietis Anton Hauslianus šiose dienose sugrįžo į Viednių, išlaimėjęs laizybą, apėdamas pėkėdas visą žemės skritulį. Hauslianus pradėjo savo kelionę 12 d. Rugsėjo 1900 m. ir per pusantus metus savo keliaimiu pervažikėjo suvirš 31 tūkstanti mylių, aplamai kasdien pereidamas 12 mylių. Keliauju šis pagal laizybą išmėgęs, stumdamas pirm savęs vežimėli, kuriame buvo suskroves audiminė šėtra, virtuvės rykus ir valgi. Toje kelionėje sunėšiojo 104 poras šėverky, o nutraukė 18 tūkstančių fotografijų nuo visų savo aplankytų vietų; fotografijas siųzdavo į Viednių pertikrinimui, juog teisingai varo savo sutartą kelionę. Hauslianus keliaujant per Kynų žemę, jis ką tik neliko nušautu, nes beieinant karėi rusų su Japonais, laikė jį už šnipą. Daugiausiai vargo bet prisikentėjo, keliaudamas po Ameriką ir daėjęs Arizonos valstijos tyrus; ten saulės kaitroje vaikščiojo 6 dienas, pakol daėjo žmonių apgyventą vietą, o kelias dienas liko ištroškęs be vandens.

New Yorko „bomai“.

Pagal New Yorko miesto policijos apskaitymus tame mieste gyvena 23,500 žmonių, su kuriais policija išvien turi kovoti; yra tai „bomai“, kurie nemėgsta

gyventi iš darbo, bet visada randa naują progą policijai triušo užduoti. Yra tai gana didelis pulkas, kuris, jei būtų karėviškai suorganizuotas, galėtų apveikti visą miestą. Arėstavimų New Yorko pernai buvo 204,119.

Pienas dulkių pavaldė.

Neužtenka, kad pienu suvirina ir blekines dėžes, kuriose laikosi kad ir per kelis metus, — dabar nekursai švedas kėmistas išrado būdą, pagal kuri šviežų pienu paverčia į dulkes, kurias praskiedus su vandeniu, vėl pasidaro pienas, niekuomu nesiskiriantis nuo šviežiai melžo. Išradėjas to dulkių pienu, dr-as Ekenberg, neseniai Londone viešai išrodinėjo savo išradimą. Yra tai, trumpai sakant, pienu išdžiovinimas, nes su tam tyčia pritaistytą mašina visas vanduo, piene esantis, ištraukiamas ir lėka tiktai kietos pienu dalis, panašios ir sūri, kurios tada sugrūdamos į dulkes. Praskiedus tas dulkes su vandeniu, pasidaro pienas, kuris turi ir skoni ir iš vien ypatybės šviežiai melžo pienu: galima jį ir surauginti ir sviesto darymui sunaudoti. Žinoma, dulkes dėžėse sudėtos nepağenda kad ir per kelis metus. Anglijoje jau užsidejė kompanija plačiam išnaudojimui to išradimo.

Tornado.

Apskaityta, kad vėtros ir vėsulos pietiniuose kraštuose šį pavasarį užnuė kelis šimtus žmonių, neskaitant didelės materijališkos blėdies. Ant jūrų, Azijos pakraščiuose, tankiausiai tik kas cylonai, tai yra milžiniškos vėsulos, siaučiančios per kraštą iki tūkstančio mylių didi. Tornado, kuris tankiausiai tinka pietinėse Amerikos valstijose, neapiima toki didi plota, užtai bet siaučia su juo didesne jėga. Tornado yra oro stulpas, per vidurį iki tūkstančio pėdų storas, sukantysis su milžiniška jėga. Paprastai tasai sukūrys traukia žemę tiktai per kelias mylias ir tada pakilia į padanges, kitoje vietoje vėl nusileidždamas ant žemės. Pačiame stulpo viduryje oras siaučia greitumu lekiandios kulkos ir ne dyvai tat, kad išrauna medžius ir iškelia namus. Tornadoi tinka is beveik visada tiktai pavasaryje arba anksti vasaroje, kada žemė ir aptatinai oro sluogsniai ūmai išyla, o viršutiniai oro sluogsniai dar išalę nuo žimos. Paprastai šilti ir vėsūs oro sluogsniai pamažu susimaišo ir jokių vėtrų arba vėsulų neatsitinka. Kartais bet viršutiniai milžiniški oro sluogsniai pamažu užgula ant išilusių ir pertai palengvėjusių aptatinių sluogsnų.

Pasidaro tvanka, pakol ties kokia vieta šiltasis oras persimūša ir šauja augštyti; iš visų pusių svirvsta oras ir pasidariusi tuštuma ir ūta tai sukūrys. Pastrodo jįsai kaip juodas dulkių stipas, kabantis nuo padangų ir su savo smailigali siekiantis žemę; kartais šluoja per patį žemės pavirši, kartais pakilia augštyti, vis sukdamais su baisia jėga ir aki-

mirkoje sunaikindamas viską, ką pasiekia. Kada šį pavasarį tornado ištiko miesta Gilliam, valstijoje Louisiana, antrą dieną rado laikraščių ir popierių iš to miesto nuneštų ir Waldo, Ark., apie 100 mylių atstu nuo pirmutinio miesto. Per Waldo persiraukė tas pats tornado, vienok teip augštai padebesiuose, kad mieste jokios blėdies nepadarė, ir žmonės stebėjosi, raė ant gatvių nublokštas popieras iš nelaimės ištiktjo miesto.

IR VEL 100 TUKSTANČIŲ ISZLEISTA

LIETUVIŠKOS
Daktariskos
KNYGOS

VADOVAS
IN
SVEIKATA

Didžio 208 puslapiu

Nes pirmėnė su 50 tūkstančių laidas; kaip bitės Helvėti Haeckelo — po visą pasauli knygas.

NAUJA paskutinė 100 tūkstančių egz. LAIDA, su daug pridėjimų ir išaikiimų, apie visokias ligas; kaip būti sveiku, nuo ligų apsigėrgt, išsilydyti ir žingeidžiu paslaptybių žmogaus gyvenimo — pripildyta

Direktorius Collins NEW YORK Medical Instituto.

VADOVAS IN SVEIKATA, paradyta ašikoj kiekvienam suprantantį kalbą.

TA KNYGA yra naudinga vyrams ir moterims, seniams ir jauniems, sveikims o labiausie sergančioms.

ŠTA KNYGA perskaitę, netik mokė, kaip būti sveiku, nuo visokių ligų apsigėrgt, bet ir daktaribiam mokė apsigėrgt, o ir išvoti kur ir kaip išsigėrgt sergant. „Val. in Sveikata“ apara moksliškų išaikiimų, net su pavėlesiais parodo, subūlavimo žmogaus iša palaptybes, lygė plačiai aprašyta vyrų ir moterų lytiškos gyvenimas ir abiejų pasų, kaip daroti ir kaip būti laimingam.

KAD VADOVAS IN SVEIKATA didelė knyga, tik perskaitę ją, viską galėsi atrasti. DOVANAI jai kiekvienas apturės, kuris atsųs tik 10 centu markėms prisimintu kasts.

Jei TEIP SERGI, kad bet tikrog gery vaistų ir be SUMANŲS DAKTARO, negali būti išgydys, tai COLLINS N. Y. MEDICAL INSTITUTAS didžiausias ir seniausias Ameriko, pasiekimiai visokias ligas išgydo, nes jame darbuojai daktari specialistai ant visokių ligų ir varžoje geriausias, tinkamas gydymas, pėrgėjimui ligos. — suleikia sveikatai pasėly, atsikankos anaiškiai ar apėmiant (dėstovikai) ligų-nėsvėikoms, per laigę.

Kad apšima, tai ir ligybe VYRUS ir MOTERIS, senis ir jaunas nuo visokių ligų.

KAD TAS ISSTYTAS perskaitę visokias ligas, paprastas, ašėnias ir ir paplastas — usakroliamas išgydo; tai Haecklo paėgį ligai laikai, paėl daėdėdima iš daėpelti taplaimos nes koletę.

Bigyda nuo užsėnditos ligos skausmingos mėnesinā, balgijų, ir diegijų, vidėrusse ir skėrmę kitū daktari netejanę išgydyti.

Agnėka Dabkone
New Rockford,
N. Dakota.

Myllmas DR. SPECIALISTAS.
Dėkingas esu už vaistus, kurie mane išgydo nuo abino nusilpėjimo ir juogėjęs gyvenime kilędų nuo butų, sarmis apveiktū visą buvusi nelaiminimam, bet vėlydamas dēi bėgij aplingrove ant išaimesse apėmė tyčę išgydimę kad kreipytū prie jus ir kad visokiom be pasukilimo daktaribus ruziug be naides nesemygt. Debar bi esu sveikas ir dūnas ant visų diegu kumo — jus vardu visiem gėrdėdėm atsilykimas pagėdop.

S. A. Kardulis
719 O'Fallon st. St. Louis, Mo.

Igali sirgias inatų vidiurij ligas, skaudė jimo kojos, rankos ir sanatuose plau užtu nesėvėikam-kojeimui su skrup-lylavimu. Išgydatis dekingas ir prisimėni paveik-lyla.

Juozas Nitelis
331 Cypress ave.
Johnston Pa.

Gydnės viada tampa priatų lyki kiekvienam sergančiam specialistai — neties asiskai ar laiki atšankus. Gydnės išaiktimos, po visą Ameriką ir kitas dalis pasaulis. Šlaptybė vilankama. Rašant adrsimoti:

The Collins New York Medical Institute
140. WEST 34 STR. (arti Broadway) NEW YORK N. Y.

Dėlei atšlankantū nesiskai Ofisas adras kasdien nuo 10 iki 6 ryto iki 6 po pietų šėvėntadieniam nuo 10 iki 1 val.

DR. E. MIELER, vyriausioji gydnės institucija.

mirkoje sunaikindamas viską, ką pasiekia.

Kada šį pavasarį tornado ištiko miesta Gilliam, valstijoje Louisiana, antrą dieną rado laikraščių ir popierių iš to miesto nuneštų ir Waldo, Ark., apie 100 mylių atstu nuo pirmutinio miesto. Per Waldo persiraukė tas pats tornado, vienok teip augštai padebesiuose, kad mieste jokios blėdies nepadarė, ir žmonės stebėjosi, raė ant gatvių nublokštas popieras iš nelaimės ištiktjo miesto.

Ant ko susinaudoja Jautis.

Jautis, sveriantis 1200 svarų, Chicago piovynūjoje susinaudoja šiteip: Mėsos 680 svarų, lajaus 28 svarai, inkstų 2 svaru, liežuviu 5, skūros 65, taukų 45, plauku 12, žandu mėsos 5, smegenų 1, širdis 3½, kepenų 10, vidurių 13, nagra 2, kaulų ir ragu 88. Yvairios dalys susinaudoja šiteip: iš taukų daroma muilo, glycerino, tepalo ir žvakių; iš nagra ir ragu; guzikų, šukų, spilkų; plaukai sunaudojami daryme minkštų sėdynių; iš kaulų daroma guzikų, skūros tepalo, mėzinio dirvoms.

Menkos apicierių algos.

Visoje Europoje niekur apicierių tiek mažai algos negaiera, kaip Austrijoje. Pradinė alga apicieriui ten \$350 ant metu; per septynis metus tarnystos toji alga pakilia iki \$420. Kapitonas

antros kiliosos gauna \$500, angūstėnis apicieras \$1500, o jenerolas \$2375.

Kadangi su tokiomis algomis, norėdami kiek prakiniau pragyventi, vos patis sau ištenka, tai apicierams uždrausta paėią vėsti, pakol negalės išrodyti, kad būsiančioji pati turi užtekinai savojo turto.

Suv. Valstijose žemiausias apicieras vos pabaigęs karėvijos mokyklą, gauna \$1500 ant metu, jei pėstininkas; rataliu mokama \$1500. Kapitonas gaunā \$1800 iki \$2000, kiekvienas angūstėnis urėdo laipsnis po 40 nuosėmūjų didesnės algos.

JUOKAI.

— Ar tau ne šilta, vaikė? Juk tavo vieni mārksiniai šlapi.

— Teip; tokiame karštyje prisieina verkti su visu kėtnu.

Szitas stebetinas Dizegorelis \$4.98

Jokis kitas dizegorelis na gali lyginis su šita. Tai geriausias antavot! Išrodę kaip pulkas aukštinis dizegorelis geriausias tūnas ant 20 metų. Prisiimti poiruz su leončėliu, išaiktomai kada per apėly, už \$4.98. Jei pirksit 6, duosim 1 dizegorelį su leončėliu užlygia. Jei prisimni pinigų \$4.98 šis kaino, tai mes apėmėkim siluotimo kaitės. Minkę, ar svykta, ar moteriskų dizegorelis Field & Co., Inc., 163 Randolph St., Chicago, Ill.

Užsirašykite

“Z v a i g ž d e”

RUPTURA

Vyrų, Moteriu ir Vaiku.
DIRŽAI NUMESTI ANT VASODAI!

Štai ką kalba Ren. Wm. T. Williams'as, daugis pastoriaus East End, Prindins Medisot Valgionij, Wilkes-Barre, Pa.:

GODOTINAS DR. O'MALLEY.—Negalis surast šėdikį net padėkavonūs už gerai gydytę, kokią aplinkai nuo dukto nuo išgydymo jėgų iš Rupturas. Siuėjus meguis signalus turėjo įprastai ir smalinu, juog išgydysiu jėgų su pagalba diržo. Bandžiau visokius, bet pasukimas. Kas dieni buvo jai arliau. Girėdamas apie juog pasėgę gydymę rupturės, ir bėdamas per trumpą laiką po juog apėlyta, su išaigamu gali kalbėti, juog likos savis išgydyti ir diržo jokio nesėdžio suviršim močai liko. Sirdingai svėlyti visiems kreipit pas juog.

P. S.—Galite naudot mano gramatę, jeigu kada jums bus naudinga. W.T.W.

Nedarau skausmo. Nenaudoju peilio.

Netrukdyti tavu no darbo. Duosiu tau garantacij, juog tavo apsilauis išgydyti. Nesakau, juog tavo viską išgydyti, nes nekuri rupturę negalima išgydyti. Nėkaštous tau nieko ištyrinėjimui, o jeigu prisiimti tavo gydyti, tai ir duodu ant žimokėdimo.

P. S.—Galite naudot mano gramatę, jeigu kada jums bus naudinga. W.T.W.

Dr. O'Malley

(Specialistas)
158 S. Washington St., Wilkes-Barre, Pa.
Siame ofise kalbėti lietuviškai ir lenkiškai ir kur visuoslovakas privolote adresuoti.

Antros ofisai: 134 Washington St., Scranton, Pa. (2nd Floor Ben Bldg.)
kur galima atvažti D-28 O'Malley kas Penktą ir Šabatą kolga nedėli.

nos us; fos; lapi; paly; vėl; tas; asi-